

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 23. XIV aastakäik

TEATAJA

2. detsembril 1939

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . . kr. 3.50
Poolaastas . . . 2.00
Välismaale . . . 7.00
Poolaastas . . . 4.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{1}$ lhk. . . kr. 40.00
 $\frac{1}{2}$ " . . . " 22.00
 $\frac{1}{4}$ " . . . " 12.00
Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Töövõtjate lasteabiraha. Sesoonsus Eesti jaekaubanduses. Kaupmeeskonna sotsiaalkindlustus uuesti päevakorral. Maksukõltsimusl. Laevaomanike Informatsioonikeskuse tegevus. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Äride register. Välisbörsid. Kaubahindu. Toidualnete turg. Tallinna börsi kursisedel.

M-T. **E. ARE**

M-T. **E. ARE**

jalgrataste ja osade müügiladu

A-S. **ARE**

raadioaparaatide ja -tarvete müügipunkt

MÜÜGIOSAKOND

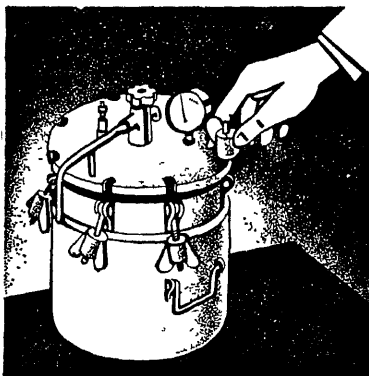
asub nüüd avarates äriruumides

NARVA mnt. 30

(Aringu maja), Telefon 322-67

Rikkalik valik elektritarbeid instalatsiooniks, lampe, armatuure, patareisid, akusid, soojendusaparaate, keedunõusid jne.

Raadioaparaatide parandustalitus

Mõnd huvitavat õliregenererimisest.

Miks peab iga mootorõli suurtarvitaja, auto-, omnibuse-, veoautoomanik ja tööstur tarvitama

„OLTIS“

õliregenererimisaparaati?

Uut täisväärtuslikku õli tarvitatud soojasest õlist võimaldab „OLTIS“ õliregeneraator väikese reģenererimiskaoitusega, mis oleneb õli mustusest 5–15% „OLTIS“ Standard aparaat on tunduvalt odavam kerģest mootorrattast ja ta sub end juba lühikese aja jooksul

8-tunnise tööpäeva jooksul puhastab „OLTIS“ Standard 40 kg õli. Õlireģenererimiskulud on 8–10 senti vahel ja eeldades õli hinnaks Kr. 1.— on kasu 8 tunni jooksul Kr. 33.—

Reģenereritud õli samaväärsust uue õliga tõestavad Eestis, naabermaades ja lääneriikides läbiviidud analüüsid

„OLTIS“ reģeneraatori abil puhastatud õli headust tõendavad nii mitmesugused riiģi- kui ka eraettevõtted. Huvitatuile lähemaid andmeid annab ainesindaja

EESTI TERPENTIINI VABRIKUTE A/S.

Tallinn, Lai 34. Telef. 437-80

*Kas olete juba tutvunud „Rauaniidi“ suurepäraste
uudistoodetega?*

*On ju kõigile teada, et „Rauaniidi“ saadused on
jälle esirinnas!*

**Mantliriideid, kleidiriideid,
voodririideid, paelu, pitse
jne.**

soovitab rikkalikus valikus

A.-S. „RAUANIIT“

Tallinn, Põhja puistee 7

Töövõtjate lasteabiraha

Sotsiaalministeeriumi poolt on välja töötatud töövõtjate lasteabiraha seaduse eelnõu. Selle seaduse eelnõu järgi tööstuslike ja kaubanduslike käitiste valdajad on kohustatud maksma lasteabirahakassa heaks lastemaksu. Lastemaksu ei võeta neile töövõtjaile maksetud töötasult, kellele töötasu ületab 250 krooni kuus. Lastemaksu norm iga aasta peale määratakse sotsiaalministri poolt kokkuleppel majandusministriga, ära kuulates lasteabirahakassa nõukogu arvamise, kusjuures selle maksu norm ei või ületada 4% töövõtjaile maksetud töötasust. Lasteabiraha maksetakse lastelt kuni nende 15-a. saamiseni; lastelt, kes jätkavad õppimist algkoolis või kutsekoolis, maksetakse lasteabiraha kuni nende 16-a. saamiseni.

Lasteabirahakassa tegutses sotsiaalministri poolt kinnitatud põhikirja alusel ja ta organiks on nõukogu, juhatus ja revisjonikomisjon. 17-liikmelises nõukogus on 3 Kaubandus-tööstuskoja juhatusel poolt määratud liiget ja 5-liikmelises juhatuses vähimalt üks liige nende kandidaatide hulgast, keda esitavad valimiseks Kaubandus-tööstuskoja poolt kassa nõukogusse määratud liikmed.

Kaubandus-tööstuskoda, pooldades põhimõtteliselt töövõtjate lasteabirahakassa ellukutsutamist, missuguse seisukoha ta on avaldanud Sotsiaalministeeriumile juba 1937. a. esitatud märgukirjas, peab siiski tarviliseks, et tõsiselt kaalutaks, kas praegu, erakordselt raskel ajal, lasteabirahakassa elluviimine on teostatav ja missuguses ulatuses.

Kui hinnata praegust erakordset majanduslikku olukorda, siis jõuame otsusele, et praegune moment on kulukate sotsiaaluenduste läbiviimiseks ebasoodus. Meie tööstus ja kaubandus peab nüüd kogu oma jõu kokku võtma selleks, et kõrvaldada meie majanduselust need raskused, mida enesega on kaasa toonud Euroopas puhkenud sõda. Erakordne aeg nõuab meie tööstuselt erakordseid pingutusi selleks, et meie ettevõtted võiksid takistamata jätkata oma tööd. Kust saada tarvilist toorainet, kuidas seda välismaalt kohale toimetada, kuhu müüa ekspordiks valmistatud kaup ja kuidas seda kohale saata, kuidas ära hoida tööliste vallandamist ning kuidas ära hoida igasuguseid teisi tööstuslikku tootmist häirivaid ja takistavaid asjaolusid — need on küsimused, mis tänapäeval tööstuses alatiselt üles kerkivad ja lahendamist nõuavad. Kui sellele veel lisame tekkinud raskused krediidi alalt, eriti välismaal, ning välis-

maiste toorainete suure hinnatõusu, siis näeme, et olukorda ei saa kuidagi pidada rahuldavaks, vaid äärmiselt tõsiseks. Meie kahtleme ka tõsiselt selle juures, kas meie töölisel praegu on huvitatud lastele abi andmise kassa ellukutsutamisest või peavad nad palju teravamalt silmas neid valitsuse ja tööandjate jõupingutusi, mis on sihitud sinnapoole, et kindlustada meie tööliste ka edaspidiseks praegu olemasolevaid töövõimalusi.

Lühidalt, aeg kohustab meid kogu oma jõudu kokku võtma selleks, et kindlustada tööd meie tööliste, ning alles siis, kui see on saavutatud, võiksime võtta kaalumisele, missuguse osa üldisest töötulust või maksetud palgasummast võime kasutada ühe või teise sotsiaaluenduse teostamiseks.

Üksikutes tööstus- ja kaubandusharudes on momendil olukord küll parem, kuid ebakindel välispoliitiline olukord ja ostujõu langus sismaal ei tööta tulevikus ka neil aladel suuremaid tegutsemisvõimalusi.

Sotsiaalministeeriumilt ja Statistika Keskbüroolt saadud andmeil oli haigekassa liikmeil, s. t. tööstuslikes käitises töötavil isikul, 1937. a. kuni 18 a. vanuseid lapsi 21.496. Kahjuks puuduvad laevanduses ja kaubanduses palgaliste tööjõududena töötavate isikute laste arvu kohta andmed, kuid umbkaudsete arvestuste alusel võib oletada, et see arv on umbes 8.200. Kui oletame, et kaubanduse ja laevanduse alal töötavate palgaliste perekonnad laste arvu poolest on niisama suured kui tööstuslikes käitises töötavate palgaliste perekonnad, siis näitavad meile vastavad arvutused, et lasteabiraha maksmiseks kuluks meil aastas ümarguselt 2.900.000 krooni. Kui võrrelda seda summat summaga, mis riik 1936/37. eelarveaastal sai kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete maksustamisest riigiärimaksuga (3.340.000 kr.), siis näeme, et lasteabirahakassa heaks võtta kavatsetav maks teeb välja riigiärimaksust riigile laekunud summast umbes 87%.

Siinkohal olgu tähelepanu juhitud veel sellele, et töövõtjate lasteabiraha kassa ellukutsumine ei too endaga kaasa mitte üksnes uue maksukoorma, vaid ühtlasi ka küllalt kuluka ja aega nõudva töö, mida ettevõtted peavad tegema mitmesuguste teatelehtede ja aruannete koostamiseks ning toetuste väljamaksimiseks.

Kui siiski eelnõu hoolimata ülal ettetoodud asjaoludest võetakse päevakorda, tuleks koja arvates eelnõus teha alljärgnevad korrektiivid:

Lasteabiraha saamise õigus on eelnõus ette nähtud neile töövõtjatele, kelle töötasu ei ületa 250 krooni. See norm on kõrge ja seda tuleks koja arvates alandada Kr. 150.— peale.

Normi vähendamine vähendaks summat, mis üldiselt kuluks lasteabiraha maksmiseks, ning maksukoorem, mille seadus kaubandusele ja tööstusele peale paneb, oleks mõningal määral kergendatud. Lasteabiraha saamine annaks tõhusama toetuse väiksemapalgalisile isikule, ka moodustab abiraha nende palgast suurema ja olulisema osa kui kõrgemapalgaliste omast. Eelnõus ettenähtud lasteabiraha tõstaks töövõtja palka,

kui kuupalk on 100 krooni,	
ühe lapse juures	4%
kahe „ „	10%
kolme „ „	18%,
kui kuupalk on 150 krooni,	
ühe lapse juures	2,66%
kahe „ „	6,66%
kolme „ „	12%,
kui kuupalk on 200 krooni,	
ühe lapse juures	2%
kahe „ „	5%
kolme „ „	9%,
kui kuupalk on 250 krooni,	
ühe lapse juures	1,6%
kahe „ „	4%
kolme „ „	7,2%.

Kahe- kuni 1,6-protsendine toetus ühe lapsega perekondadele ei mõjuta kuigi palju 200- ja 250-kr. kuupalgaliste büdžetti. Seepärast võiksid asjaajamise lihtsustamise ja arvutuste vähendamise huvides kõrgemapalgaliste toetused ära jääda.

Eelnõu kohaselt kuuluvad töövõtjate lasteabiraha seaduse alla üksnes tööstuslikud ja kaubanduslikud käitised. Välismaal, näit. Prantsusmaal ja Belgias, on ka põllumajandus arvatud seaduse alla. Silmas pidades, et meil rahva loomulik juurekasv ka maal on väike, ja et selle tagajärjel maal valitseb juba pikemat aega töökatte puudus, tuleks eelnõus ettenähtud lasteabirahakassaga ühel ajal ellu kutsuda ka erilasteabirahakassa maatööliste huvides, põllumajapidamistelt võetavate maksude arvel. Maatööliste palgatingimuste juures on lasteabiraha saamine rohkem põhjendatud ja tarviline kui kaubanduses ja tööstuses töötavaile linnatöölisile. Põllumajanduse alal tegutsevaile töövõtjatele erilasteabirahakassa ellukutsumine on tarviline juba seepärast, et oleks ära hoitud liig suur lahkumine sotsiaaloludes maa- ja linnatöölise

olukorras, mis põhjustaks tööliste valgumist linna.

Kui töövõtjate lasteabiraha seadus viiakse ellu, siis võiks koja arvates kõik töö- ja tootmisalad arvata seaduse alla. Erandid tuleks teha ainult seal, kus töötasu kindlaksmääramine ei ole teostatav, nagu näiteks kelnerite töötasu.

Ka ei peaks seaduse alla kuuluma laevandus. Mitte seepärast, et laevaomanikud ei poolda kavatsust põhimõtteliselt, vaid seepärast, et laevandusel oleks äärmiselt raske täita kõiki seaduse eeskirju. Teatavasti viibib suurem osa meie laevadest pidevaid sõitudel välisvetes, kust teadete saamine ning nende sinna saatmine on raske ja nõuab ka pikka aega. Loodaval kasul osutuks sageli võimatuks astuda ühendusse laevaga, mil Tallinnas puudub oma kohalik esindaja, ja sääraseid laevu on meil terve hulk. Meremeeste töötingimused ja tööinspektsioon on korraldatud eriseadustega. Meremeeste hoolekanne on Meremeeste Kodu seaduse järgi koondatud Meremeeste Kodusse. Neil põhjusil peab koda soovitavaks luua eriline meremeeste lasteabirahade kassa Meremeeste Kodu juure, missuguse asutuse funktsioonesse juba praegu kuuluvad ka teatavad sotsiaalsed ja hoolekandelised ülesanded. Silmas pidades meremeeste võrdlemisi kõrgeid töötasusid oleks võimalik ettenähtud maksu abil meremeeste lapsi toetada koguni suuremal määral kui kõnesolevas eelnõus on ette nähtud. Asjaajamine oleks lihtsam ja elulisem, sest Meremeeste Kodu saaks ülesannet paremini läbi viia kui ükski teine asutus.

Samuti ei peaks kuuluma seaduse alla ka sellased käitised ja asutused, nagu näit. pangad ja kindlustusseltsid, kus ametnike tasud on võrdlemisi palju kõrgemad kui teistel tööaladel ja kus ametnike heaolu eest on üldiselt hoolitsetud paremini kui seda meie sotsiaalseadused ja määrused ette näevad.

Veel olgu tähendatud, et seaduses tuleks loendada kõik need tööstusalad, missuguseil tegutsevad käitised kuuluvad lasteabiraha seaduse alla. Esiteks hõlbustaks see seaduse käsitamist, teiseks ei tooks seaduses laste, alaealiste ja naiste töö kohta tööstuskäitistes § 1 antud loenduse muutmine kaasa vajadust muuta ka töövõtjate lasteabiraha seadust.

Mis puutub eelnõus ettenähtud lasteabiraha normidesse, siis on need kõrged ja neid tuleks vähendada järgnevalt:

esimeselt abiraha alla kuuluvalt lapselt 16 senti (eelnõus 16 s.) tööpäeva eest, teiselt abiraha alla kuuluvalt lapselt 20 senti (eelnõus 24 s.) tööpäeva eest,

kolmandalt ja järgmistelt 24 senti (eelnõus 32 s.) tööpäeva eest.

Normide vähendamist põhjendab koda sa- made kaalutlustega, mis ta ette tõi eelnõu § 1 ettenähtud normi vähendamise põhjenduseks.

Normide vähendamist põhjendab ka Statis- tika Keskbüroo poolt arvatud toidukorvi hind, mis oli viimase viie aasta kestes kõrgeim juulis 1939. a., nimelt 53 senti, millest võrdlemisi suure osa välja teevad koja poolt ettepanud abiraha normid.

„Tööliskoja Teataja“ oktoobrikuu numbris avaldatud artiklis „Alaealiste mõju töölisleibkon- dade elamisoludele“ on ära toodud Riigi Statisti- ka Keskbüroo poolt teostatud büdžetiuurimuse andmete alusel tabel, millest nähtub, kuidas ja- gunesid sellaste leibkondade kulud toitlustamise, peavarju, kehakatte ja muude kulude peale, kelle tulud ajavahemikul 1. IV 1937 — 1. IV 1938 olid 76—100 krooni kuus. Selguse mõttes aval- dame selle tabeli siinkohal:

	Toitlus	Pea- vari	Keha- kate	Muud kulud
	%	%	%	%
Lasteta leibkond . . .	41,0	22,0	12,0	25,0
1 lapsega „ . . .	44,8	24,4	14,3	16,5
2 „ „ . . .	53,2	19,5	11,3	16,0
3—4 „ „ . . .	54,0	21,2	10,9	13,9
Kokku lastega leib- konnis	49,1	22,5	12,8	15,6

Ülaltoodud tabeli alusel jagunevad leibkonna kulud arvestatult rahas järgnevalt:

Kui leibkonna tulu oli 75 krooni kuus

	Toitlusa- mise ku- lud kuus	Toitlustamise kulude tõus ühenduses las- tearvu kasva- misega kuus	K/t.-koja poolt ettepanud normide alu- sel toetus kuus
	K r o o n i d e s		
Lasteta leibkonnal . . .	30,8	—	—
1 lapsega „ . . .	33,6	2,8	4,—
2 „ „ . . .	40,—	9,2	9,—
3 „ „ . . .	40,60	9,8	15,—

Kui leibkonna tulu oli 100 krooni kuus

	Toitlusa- mise ku- lud kuus	Toitlustamise kulude tõus ühenduses las- tearvu kasva- misega kuus	K/t.-koja poolt ettepanud normide alu- sel toetus kuus
	K r o o n i d e s		
Lasteta leibkonnal . . .	41,—	—	—
1 lapsega „ . . .	44,80	3,80	4,—
2 „ „ . . .	53,20	12,20	9,—
3 „ „ . . .	54,—	13,—	15,—

Nii näeme, et koja poolt ettepanud lasteabi- raha normid üldiselt katavad leibkonna toitlusta-

mise enamkulud büdžeti uurimisega kindlaks- tehtud ulatuses.

Edasi tuleks eelnõus ette näha, et lasteabi- raha ei arvata töötasu hulka ja selle pealt ei makseta haigekassa- ja teisi makse. Samuti ei saa lasteabiraha kinni pidada mingisuguste nõudmiste rahuldamiseks, välja arvatud lasteabi- raha seaduse alusel tekkinud nõudmised.

Ka tuleks eelnõu täiendada eeskirjaga, mis vabastaks käitise valdaja kohustusest teostada kontrolli töövõtja poolt lasteabirahakassale esitatud andmete tõepärasuse kindlakstege- miseks.

Ei oleks ka liigne kaaluda, kas ei peaks eel- nõu muutma sellaselt, et lasteabiraha saamise õigus ei oleks üksnes vanemal, vaid ka laste vana-vanemal, nende vanematel õdedel ja ven- dadel ning teistel isikutel, kui nad tegelikult hoolt kannavad laste eest ja kui nende teenistus õigustab saama lasteabiraha käesoleva seaduse järgi.

Oleks küllaldane, kui lasteabirahakassa orga- neiks oleksid juhatus ja revisjonikomisjon. Nõu- kogu on täiesti üleaarne. Need funktsioonid, mis eelnõus on ette nähtud nõukogule, võiks anda sotsiaalministrile. Ka ei saa eelnõus ette- nähtud nõukogu koosseisu pidada põhjendatuks, sest lasteabirahamaks langeb peamiselt Kauban- dus-tööstuskoja valijate peale, nõukogus on aga temal 17 liikmest ette nähtud ainult 3 esinda- jat. Peab Sotsiaalministeerium siiski tarviliseks nõukogu moodustamist, siis peaks see olema ainult lasteabirahakassa nõuandev organ.

Lasteabirahakassa juhatus võiks koosneda 7 liikmest, kelledest ühe määrab sotsiaalminis- ter, ühe majandusminister, kolm Kaubandus- tööstuskoja juhatus, ühe ühistegevuskoja juha- tus ja ühe Käsitööstuskoja juhatus.

Revisjonikomisjoni võiks moodustada Töölis- koja, Eraettevõtete Ametnike ja Sihtasutis Eesti Laste Kaitse esindajaist.

Silmas pidades koja ettepanekuid nii laste- abiraha suuruse määramiseks kui ka lisatoetuste jne. ärajätmiseks, samuti arvestades meie ette- võtluse kandejõudu, tuleks eelnõus ettenähtud lasteabirahamaksu määra alandada 2%-ni.

Koja veendumusel peaks selle maksumäära juures lasteabirahakassa tegevusvõimalused olema kindlustatud. Kuna aga nii eelnõus ette- nähtud kui ka koja poolt ettepanud maksu- määra arvutamiseks puuduvad täpsed alused, siis tuleks eelnõus ette näha, et kui lasteabiraha- kassa tulud ei kata kõiki kassa kulusid, siis kaetakse puudujääk riigieelarve korrast.

Sesoonsus Eesti jaekaubanduses

1937. a. majandusloenduse andmeid *)

Eesti jaekaubanduse läbimüügi maksimum langeb detsembrile, mis on 40 punkti üle aasta keskmise. Läbimüügi miinimum on Eestil jaanuaris 35 punkti alla aasta keskmise.

68, mööbli- ja majapidamistarvete-kpl. äriala amplituud 71, masinate, metallitoodete ja liiklusvahendite äriala amplituud 66 ja keemiatoodete-kpl. ning apteekide läbimüükide amplituud 69.

Kogu Eesti jaekaubanduse läbimüügiindeks 1936. a.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Kogu jaekaubandus	65	66	90	110	115	103	85	88	107	113	115	140

Elavaiks läbimüügiperioodideks on meil sügiskuu septembrist alates ja detsember. Teine hooaeg esineb aprillist juunini (inkl.), mil läbimüük on üle aasta keskmise.

Vaikseiks läbimüügiperioodideks, mil läbimüük on alla aasta keskmise, on meil jaanuar, veebruar ja märts ning juuni ja juuli.

Esitatud tähtsaimast Eesti jaekaubanduse ärialadest on aasta keskmisest (75) suurema läbimüükide kõikumisamplituudiga (kõikumisulatusega) segakauplused, milliste amplituud on 102, s. t. et aasta elavama kuu läbimüük on enam kui 2 korda nii suur nagu vaiksama kuu läbimüük. Suurima amplituudiga ärialaks on tekstiiltoodete ja pudukaupluste äriala, milliste amplituud on 113. Liha- ja vorstikauplusis on amplituud 98. Toidu- ja maitseainete äriala amplituud on 75 ja ehitus- ja küttematerjalikaupluste äriala amplituud 74 on peagu võrdne kogu jaekaubanduse amplituudiga. Kõigi teiste ärialade amplituud on kogu jaekaubanduse aasta-

Kõigi ärialade läbimüükide maksimumid langevad dets. Kogu jaekaubanduse maksimumi (140) ületab enamik ärialasid, arvatud välja toidu- ja koloniaalkaupluste (132), masinate- ja metallitoodete ning liiklusvahendite-kpl. (132) ja ehitus- ning küttematerjalide-kpl. (134) ärialal. Kõige vaiksama läbimüügiga kuuks (miinimumiks) on enamikul ärialadel jaanuar, arvatud välja liha- ja vorstikauplused ning ehitus- ja küttematerjalikaupluste-kpl., mil on selleks juuni. Mööbli- ja majapidamistarvete- ning masinate-, metallitoodete- ja liiklusvahendite-kpl. miinimumiks on veebruar ning keemiatoodete-kpl. ja apteekidel sept.

Kõigil ärialadel on aasta kestel kaks lühemat või pikemat elavamat müügihooaega.

Kõige elavam müügihooaeg esineb enamikel kauplusil sügis- ja talvekuul, alates sept. kuni dets. (inkl.). Tekstiiltoodete ja pudukaupluste ärialal algab sügisene hooaeg okt. ning mööbli- ja majapidamistarvete ärialal alates augustist kuni dets. (inkl.). Keemiatoodete ja apteekide

Tähtsaimate Eesti jaekaubanduse ärialade läbimüügiindeks 1936. a. (aasta keskmine = 100)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Toidu- ja maitseained	66	70	92	110	110	96	88	92	107	114	116	141
Sellest:												
Toiduainete- ja koloniaalkaupl.	64	67	92	112	116	99	90	93	110	114	116	132
Liha- ja vorstikaupl.	95	108	111	98	73	56	66	71	103	121	129	154
Segakauplused	52	53	88	120	123	100	75	93	114	115	118	154
Tekstiiltoodete- ja pudukauplused	55	48	75	116	148	138	75	62	91	115	129	168
Mööbli- ja majapid.-tarvete-kpl.	72	59	80	105	97	92	84	104	131	118	119	143
Masin-, metallitoodete ja liiklusvahend. kpl.	66	57	80	105	125	120	99	95	110	108	105	132
Ehitus- ja küttematerj.-kpl.	125	131	114	86	66	60	63	80	102	117	123	134
Keemiatoodete-kpl. ja apteegid.	79	85	106	127	128	110	101	94	75	79	86	144

amplituudist väiksem. Nii on toiduainete- ja koloniaalkpl. läbimüükide kõikumiste amplituud

sügiseseks hooajaks on ainult dets. Keemiatoodete ja apteekide teiseks hooajaks on märts kuni juulini (inkl.). Teiseks hooajaks on enamikel ärialadel kevadkuist aprill, mai, juuni, kus-

*) v. E. Krepp, Sesoonsus kaubanduses meil ja mujal, Konjunktuur nr. 59 (10).

juures osal kauplusil ei kuulu siia enam juuni. Erineva kevedhooajaga on liha- ja vorstikauplused, veebruar ja märts, ning ehitus- ja küttematerjali äriala, kus on teiseks hooajaks jaanuar, veebruar, märts, ning mööbli- ja majapidamistarvete ärialal ainult aprill.

Vaiksemaks hooajaks on enamikel ärialadel talvekuud — jaanuar, veebruar, märts — arvatud välja ainult liha- ja vorstikpl., kus kevadine elav hooaeg langeb veebruarile ja märtsile, ning ehitus- ja küttematerjalide äriala, kus samuti kevade elav müügihooaeg on jaanuarist märtsini (inkl.). Teine vaikne hooaeg on enamikel ärialadel suvekuil juulis ja augustis, ük-

sikul ärialadel ka juunis ning osaliselt tekstiiltoodete ja pudukaupluste ärialal ka sept. ning keemiatoodete ja apteekide ärialal ka veel sept., okt. ja nov.

Kokku võttes võib öelda, et meie jaekaubanduse läbimüükide kõikumine on suurem kui näit. Saksa- ja Inglismaal ja tõenäoliselt väiksem kui USA-s. Oluliseks erinevuseks meie jaekaubanduse läbimüükide kõikumisele on miinimum-läbimüügiga kuude suurem langus ning kevadise elavama müügihooaja suurem tõus kui teisis riiges, millise erinevuse olulisimaks põhjuseks on meil valitsev võrreldud riigest põhjamaisem ilmastik.

Kaupmeeskonna sotsiaalkindlustus uuesti päevakorral

Kaupmeeskonna sotsiaalkindlustus on leidnud põhimõttelist pooldamist maakondlikel kaupmeeste päevadel ja kaupmeeste kongressidel vastuvõetud resolutsioonides ja ka kaupmeeste organisatsioonide taotlustes. Samuti on Kaubandus-tööstuskoja kaubandusseksioonid selle ürituse heaks kiitnud. 1937. a. oli küsimus akuutselt päevakorral, kuid sobiva ja vastuvõetava praktilise lahenduse mitteleidmisel jäi see esialgu kõrvale.

Nüüd on küsimus uuesti päevakorrale kerkinud ja selles asjas peeti Kaubandus-tööstuskojas hiljuti laialulatuselise nõupidamine, millest võtsid osa koja kaubandusseksioonide bürood, nimetatud seksioonide liikmed ja koja juhtivad ametnikud, eesotsas koja direktori ja juriskonsultidega.

Kuna küsimus oli põhimõtteliselt juba varem otsustatud, siis tulid kõne alla peamiselt moodused, kuidas kaupmeeste sotsiaalkindlustust teostada, kas sundusliku või vabatahtliku abiandmiskassa näol.

Sundkindlustuse kasuks kõneleb see, et säärasel viisil saab kogu aktsiooni seada laiemale ja kindlamale alusele, kuna see haaraks kaupmeeskonda tervikuna. Selle viisi raskuseks on aga teiselt poolt asjaolud, et sunduslikud maksud kaupmeeste sotsiaalkindlustuse alal põrkaksid kaupmeeste endi vastuseismisele, seda enam, et sammete andmine kassast ei saaks ainelisil põhjusil olla kättesaadav igale kaupmehele, vaid ainult kitsamale kontingendile, kes on pikemat aega tegutsenud kaubanduse alal. Raskusi väljamaksudes ja maksude võtmisel tekitavad as-

jaolud, et kaupmeeskond ei moodusta liikumatut kaadrit, vaid tema koosseis on kiiresti muutuv ja ka kaubanduse alal tegutsejate tegevuse alad on kiiresti vahelduvad. Kuna ka koja eelarve korras on võimatu leida vähegi küllaldasi summasid kaupmeeste kindlustuse teostamiseks, siis tuleks sundkindlustuse teostamisel panna peale uusi makse. Ei ole aga loota, et ettepanek maksude tõstmiseks leiaks poolehoidu, pealegi praegune moment, kus kõiki majandusalal tegutsejaid ootavad uued koormatused maksude ja suurenenud kulude näol, ei ole küllalt soodus sellase uusi kulusid ja koormiseid nõudva algatuse läbiviimiseks.

Teiselt poolt kaaluti vabatahtliku kindlustamise mooduseid.

Omal ajal on selgitatud seda küsimust kindlustusala tegelastega ja puudutatud võimalust läbi viia kaupmeeskonna kollektiivne kindlustus mõne kindlustusseltsi juures. Kuna sel alal ei leidunud ei välismaisi eeskujusid ega ka küllaldasi andmeid kalkulatsioonide tegemiseks, siis ei ole kindlustusseltsidel tekkinud huvi sellase aktsiooni vastu.

Veel kaaluti vabatahtlikest mooduseist abiandmise kassa ellukutsumist sihtasutusena.

Eespool toodud kaalutlusil leiti, et sunduslik kindlustus on raskesti teostatav ja tuleks siiski otsida võimalusi vabatahtlikuks kindlustuseks. Täpsete kalkulatsioonide puudumisel ei olnud võimalik selle kohta esialgu veel kindlat seisukohta võtta ja nõupidamisel jõuti järgmiste tulemusteni:

1. Kaupmeeste sotsiaalkindlustuse läbiviimine Kaubandus-tööstuskoja juures on takistatud koja seadusega ja koja kui avalik-õigusliku asutuse üldiste tegevuse alustega.

2. Pidada soovitavaks kaupmeeste kindlustamist väljaspool Kaubandus-tööstuskoda asuva korralduse kaudu.

3. Paluda koja II sektsiooni, et tema töötaks

välja ettepanekud sellase korralduse elluviimiseks vabatahtlike koormiste kaudu.

4. Paluda koja III sektsiooni, et tema töötaks välja ettepanekud kaupmeeskonna sotsiaalkindlustuse läbiviimiseks väljaspool koda sunduslike maksude kaudu selleks eriti loodava asutuse heaks.

Maksustamisküsimusi

Alama kui I järgu kaubandusliku äritunnistusega ei tohi kaupu välismailt sisse vedada ka postisaadetistena.

N. N. peab Pärnus majatarveteäri ja on 1937. a. peale lunastanud 2. järgu kaubandusliku äritunnistuse. Pärnu maksuinspektor oma otsusega 23. detsembrist 1938 kohustas N. N. lunastama 1937. a. peale 1. järgu äritunnistuse, sest et N. N. oli kaupa sisse vedanud 1937. a. jooksul ka välismaalt.

N. N. ei olnud päri selle otsusega ja oma vastulauses kui ka kaebuses Maksupeakomiteele ta väitis, et ta välismaalt kaupa sisse vedanud ei olewat. Ta ei olnud võinudki neid sisse vedada, sest selleks on tarvis vastavaid litsentse, mida temale kui 2. järgu äritunnistuse järgi kauplejale ei anta. Äris oleva välismaa päritoluga kauba ta olevat ostnud importfirmadelt Pärnus ja Tallinnas. Ta olevat 1937. a. saanud välismaalt küll kaubaproove, mis kõik olewat kaupluses olemas, ja müünud ta neid ei olewat. Kaubaproove ta vajavat selleks, et teada, missugust kaupa eelmainitud firmade kaudu tellida.

Maksupeakomitee, 13. märtsil 1939. a. asja arutanud, jättis kaebuse tagajärjeta, leides, et asjaotimetuse andmeil kaebaja on kaupa välismaalt korduvalt saanud 1937. a. esimesel ja teisel poolel.

Kaebuses Riigikohtule N. N. samuti väidab, et kaupa ta 1937. a. välismaalt saanud ei ole ja et maksuinspektor on tagantjärele kaubaproovid tunnistanud kaubaks ja seega aluseta nõuab 1. järgu äritunnistuse lunastamist 1937. a. peale. Ta palub Maksupeakomitee otsuse ära muuta ja vabastada teda kohustusest lunastada 1937. a. eest 1. järgu äritunnistust.

Riigikohus, asja arutanud ja prokuröri arvamise kuulanud, leidis järgmist: on väljaspool vaidlust, et kaebaja N. N. on 1937. a. välismaa päritoluga kaubaga kaubelnud ja ta enda aval-

duse järgi teatelehes 4780.50 kr. suuruses summas. Vaidluse all on küsimus, kust N. N. seda kaupa on saanud, kas välismaalt või ainult Eesti firmadelt. Toimetuses on terve rida tolliinspeksiooni postijaoskonna tõendeid, et N. N. on terve 1937. a. kestes korduvalt välismaalt kaupa saanud. Et see kaup oleks kaubaproov, selle kohta peale ühe saadetise 18. oktoobrist 1937. a. tõendus ei ole. Ei taha N. N. lubada neist dokumentidest teha seda järeldust, mis on teinud maksuinspektor ja Maksupeakomitee, vastavalt dokumentide sisule, siis ta peab kindlate andmete varal nende sisu ümber lükkama ja näitama, et esitatud dokumentides tähendatud saadetised ei ole kaup, vaid on ainult kaubaproov. Seda N. N. ei ole suutnud teha. N. N. kaitseb end litsentside väljaandmise korraga, kuid esitatud tolliinspeksiooni andmed näitavad ometi, et N. N. on kaubaartikleid välismaalt saanud. Ainult üks esitatud tollirevideerimisakti teisend ei tõenda kauba saamist N. N. poolt otseselt välismaalt, kuid see ei muuda asja, kuna teised tolliinspeksiooni andmed käivad N. N. ütluse vastu. Edasi N. N. ütleb, et välismaalt saadud kaubaartiklid on tal alles kaubaproovidena ega ole kaubana ära kasutatud. Seda ei ole aga N. N. millegagi tõendanud. Samuti on tühisõnaline N. N. ütlus, et välispäritoluga kaup tema äris 4780 kr. 50 s. suuruses summas on saadud Eesti importfirmadelt või teistelt Eesti äridelt. Kui see ütlus vastab tõele, siis oli N. N.-l täiesti võimalik seda ka kindlaks teha vastavate kindlate tõendite abil. Neil asjaoludel Maksupeakomitee oli täiesti õigustatud esitatud dokumentidest vastavalt nende sisule jõudma järeldusele, et N. N. kui äriomanik on välismaalt ise otseselt kaupa saanud.

Neil põhjusil Riigikohus otsustas N. N. kaebuse jätta tagajärjeta.

Laevaomanike Informatsioonikeskuse tegevus

Laevaomanike Informatsioonikeskuse tegevusest.

Teatavasti töötab Kaubandus-tööstuskoja juures juba alates sõja algusest eriline Laevaomanike Informatsioonikeskus, mis asutati koja ja Eesti Laevaomanike ühingu koostööl. Keskuse ülesandeks on navigatsiooniliste (miiniväljade asukohad, signaalitulede muudatused jne.) kui ka merekaubanduslike andmete kogumine ja neist laevaomanikele teatamine. Oma ülesannete täitmisel töötab keskus tihedalt kontaktis Välis- ja Majandusministeeriumiga ja Veeteede Talitusega. Keskuse poolt kogutud andmed saadetakse laevaomanikele ringkirjadena, misisuguseid kuni praeguseni on välja saadetud 35.

Et illustreerida olukorda ja näidata, missuguste raskustega erapooletul laevandusel käesoleva sõja ajal tuleb võidelda, selleks toome allpool väljavõtte Laevaomanike Informatsioonikeskuse ringkondadest nr. nr. 22 ja 35.

Laevaomanikelt ja Välisministeeriumist saadud esialgsete andmete kohaselt nõutakse Saksa kontrollvõimude poolt kõigilt Eestist Ameerika Ühendriikidesse sõitvaid laevult järgmisi dokumente: 1) Tervishoiupass — antud kohaliku Ameerika Ühendriikide konsuli poolt, legaliseeritud meie Välisministeeriumis ja viseeritud kohalikus Saksa konsulaadis. 2) Manifest. — legaliseerimisega toimida punkt 1 korras. 3) Ameerika Ühendriikide importööride vande all antud tõend, et kaup ei kuulu sealt reeksporteerimisele. See tõend peab olema legaliseeritud Ühendriikide välisameti väliskaubanduse osakonna poolt. Tähenadatud tõend tuleb meie Välis-

ministeeriumis legaliseerida ja siis viseerida Saksa, Inglise ja Prantsuse konsulaatides. Pärast seda tuleb see tõend lasta ametlikul tõlgil saksa keele tõlkida ja siis uuesti Saksa konsulaadis legaliseerida. 4) Invoice (fraktuura) tuleb kohaliku Ühendriikide konsulaadi poolt viseerida, siis meie Välisministeeriumi poolt legaliseerida ja siis ka see Saksa konsulaadi poolt viseerida. Soovitav on ka see ametlikult saksa keele tõlkida lasta. 5) Briti „certificate of origin“ — soovitav ka see ametlikult legaliseerida ja saksa keele tõlkida lasta.

Peale nende dokumentide peavad laevades olema veel 1) merekaardid sihtkoha sadama jaoks ja 2) punkreid ja 3) provisjoni küllaldasel määral Ameerikasse jõudmiseks.

Uued Saksa nõudmised Hollandisse mineva kauba läbilaskmiseks, mis on esitatud 24. novembril ühe Eesti laeva kinnivõtmisel, kus laadungi kohta peavad olema järgmised tõendused:

1. Hollandi valitsuse tõendus, et laadung jääb Hollandisse ega kuulu reeksporteerimisele.

2. Kauba edasimüümisel sama tõendus uuelst ostjalt.

3. Hollandi valitsuse tõendus, et sisseeveetava kauba asemel ei veeta välja teist samasugust kaupa.

4. Andmed viimase tarvitaja kohta ühes garantiiga, et kaup jääb ka pärast ümbertõtamist Hollandisse. Kõike seda peab Hollandi konsul lähte-saatesadamas või Hamburgis valitsuse nimel garanteerima.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

Kaubandus-tööstuskoja nõukoðu

koosolekul 1. dets. s. a. andis koja esimees Joakim Puhk ülevaate majanduspoliitilistest päevaküsimustest, märkides neid raskusi, milledega tuleb võidelda meie majandusel, eriti kaupade muretsemisel.

Samal koosolekul oli arutusel koja 1940. a. eelarve, mis otsustati koja juhatusel poolt ette pandud suuruses esitada kinnitamiseks koja peakoosolekule, mis peetakse hiljemalt 15. dets. s. a.

Koja koosseisust lahkunud liikmete Kurt Weiss'i (II s.), August Oolo (III s.), Vol demar Mennin gi (IV s.) ja Toomas R a m m i

(VI s.) asemele otsustati kutsuda koja liikme kandidaadid: Karl-Oskar Uibopuu (II s.), Julius Raamat (III s.), Martin Seiler (IV s.) ja Joonas Koolmeister (VI s.).

Kaubandus-tööstuskoja suur- ja keskkaubanduse seksiooni

täiskogu koosolekul 30. novembril s. a. käsitleti tervet rida kaubandusse puutuvaid küsimusi ja koja 1940. a. eelarvet.

Kaupmeeskonna sotsiaalkindlustuse küsimuses aktsepteeriti seisukohad, mis olid võetud sellekohasel erinõupidamisel, mille järele küsimuse lahendamist peeti tarviliseks, kuid otsustati veel lähemalt kaaluda selleks avaneda või-

vaid võimalusi. Selle juures kaldus täiskogu meelsus vabatahtliku kindlustuse mooduse poole.

Täiskogu kuulas ära ka koja esimehe J. Puhk'i ettekande meie majanduse seisukor- rast ja tulevikuperspektiividest, mis koja esi- mehe hinnangul ei töota midagi head.

Edasi täiskogu kiitis heaks, vastava ette- kande ära kuulunud, koja juhatuse seisukohad töövõtjate lasteabiraha seaduse asjus, mis on toodud meie lehes teisel.

Konjunktuurimaksu seaduse eelnõu kohta asus täiskogu seisukohale, et pealepandav uus maks võiks ettevõtlikkust oma kõrgete normidega tõ- siselt ohustada, mis praegusel raskel ajal oleks küll rahvamajanduse seisukohalt kõike muud kui soovitav. Leiti ka, et samal ajal ei saaks tulud uuest maksust tõusta kuigi nimetamisväärise summani, kuna valitsevatel eeldustel konjunk- tuurilise enamtulu saamine on üldse väga küsi- tav, välja arvatud vahest mõned vähesed töös- talad.

Edasi täiskogu kuulas informatsiooni korras ära kodifitseerimise korras teostatud vähemad muudatused tulumaksuseaduses ja kiitis omalt poolt heaks koja 1940. a. eelarve ettepaneku, mis järgmisel päeval ka koja nõukogu poolt vastuvõetult esitatakse kinnitamiseks 15. dets. kokkuastuvale koja täiskogule.

Tarbeainete tagavarade soeta- mise,

hoidmise, arvestamise ja aruandmise korras pa- lus Kaubandus-tööstuskoda Majandusministeeriumi läbi viia järgmised muudatused:

1. Vabastada II ja III järgu kaubanduslikud ettevõtted, kes müüvad ainult jaoti — ka siis, kui niisugused jaoti müüvad kauplused kan- navad eriäri iseloomu (RT 62, artikkel 513, §§ 2 ja 3 — tarbeainete tagavarade soetamise ja hoidmise kohustusest.

Kujunenud olukorras ei ole koja arvates mõtet jaoti kauplevailt ettevõttele nõuda puu- tumatute tagavarade soetamist ja pidamist põh- jusel, et ettevõtted püüavad praegusel hindade tõusu ja kauba nappuse ajajärgul niikuini võimalikult suuri tagavarasid soetada ja hoida. Otstarbetu oleks aga karistada neid ettevõtjaid, keda suhteliselt väikeste tagavarade (näit. III järgu ettevõtted) pisikestel puudujääkidel karis- tatakse, mis koja andmeil on mitmel pool sün- dinud.

Ka mõne aine vabamüügi lõpetamisel ei ole nn. puutumatu tagavara olulise tähtsusega, kuna on võimalik tarbe korral anda välja ühe- kordseid ostulubasid esimese kvantumi peale,

nagu see osutus ka möödapääsmatuks seni sis- seseatud varustuskaartidele üleminekul. (Majandusministeeriumi ringkirjad linna- ja vallavalit- sustele).

2. Tagavaraks hoitavate toor- ja tarbei- nete arvestust ja vastavaid aruandeid nõuda köi- kidele importöridelt, hulgimüüjailt ja tööstureilt ühtlaselt ainult koguslikult (RT 68 art. 553, vorm 2).

Seejuures peaks jääma püsima senine põhi- mõte, et arvestust erivormi järgi (vorm 2) nõu- takse ainult siis, kui ettevõtte arvepidamine ei vasta ülesseatud tingimusele.

Lähemalt kaaluda tuleks aga ülaltoodud nõu- de rakendust mootorsõidukite ja jalgrataste ta- gavaraosade ja tööriistade suhtes.

Kuuldavasti on Majandusministeerium ees- poolmärgitud küsimused võtnud kaalumisele.

N. Liidu rahatähed pole välismaal seaduslikud maksuvahendid.

Võimalike arusaamatuste vältimiseks teatab Majandusministeerium, et Nõuk. Liidu seaduste põhjal on Nõuk. vabariigis kehtivate rahatähtede väljaviimine välismaale, samuti nende tagasi- toomine välismaalt, keelatud ja raskesti karis- tata. Seega Nõuk. Liidu seaduste kohaselt ei kujuta need rahatähed endast välismaal seadus- likke maksuvahendeid, mistõttu isik, kes neid vastu võtab, peab arvestama seda, et keegi neid ümber ei vaheta. Majandusministeerium palub võimalike kahjude ärahoidmiseks kõiki isi- kuid ja ettevõtteid ülal tähendatud asjaolusid silmas pidada.

Kodumajanduskoja algatus esmajärguliste tarbeainete ois- tarbekamaks käsitlemiseks

Praeguse erakordse olukorra tõttu on ka meie igapäevaste elutarvete rahuldamine ras- kendatud, kuna nii mõnigi aine on käibelt ka- dumas või tõusnud hinnas, üldine ostujõud nii mõneski leibkonnas aga langemas.

Kodumajanduskoda koostöös Ratsionaliseeri- mise Komiteega peab oma ülesandeks perenais- tele anda teadmisi, kuidas käesolevas olukorras toimida, et üldine elatustase ei langeks, ja kui- das otstarbekohaselt ja teadlikult aineid valides ja nendega säästvalt toimides suudetakse saavu- tada isegi parandusi antud olukorras.

Kodumajanduskojal on kavatsus korraldada suuremaulatuslikku selgitustööd igapäevaste tar- beainete valikus, muretsemises ja nende sääst- valt käsitlemises alates 4. dets. k. a. Kirjasta- takse brošüürid toitlustamise ja rõivastuse ala-

delt, korraldatakse loenguid ja demonstratsioone, kavatsusel on isegi vastavate näituste korraldamine. Nimetatud töökavas on ette nähtud ots-
tarbekohast toitlustamist käsitleda koos toitute-
valmistamise demonstratsioonidega. Paremate
tulemuste saavutamiseks on soovitatav, et demonst-
ratsioonidest osavõtjail oleks võimalik demonst-
reeritavaid toite ka maitsta.

Kodumajanduskoda loodab, et kaubandus- ja
tööstusettevõtete omanikud suhtuvad heatahtli-
kult ja tunnustavalt tema algatustele ega keela
oma kaasabi käitiste juures töötavatele naistele
ja naistöötajatele säästvate toitlustamisesse ja
rõivastusesse puutuvate küsimuste lahendamiseks.

**Tallinna sadama tegevus sept.
ja okt. k. a.**

Laevasõit ja veod laevadel Tallinna sadamas:

	Saabus		Väljus	
	sept.	okt.	sept.	okt.
Välissõit:				
Laevade arv	145	145	146	141
Laevade maht	53.936	131.382	57.653	109.571
Reisijad, arv	1.965	1.133	2.001	8.197
Kaubad, tn	12.177	18.220	42.706	43.975

Rannasõit:

Laevade arv	241	154	231	148
Laevade maht	12.313	9.604	12.168	9.362
Kaubad, tn	14.057	8.441	2.357	1.426

Välissõidu alal on laevasõit tänavu septemb-
ris märksa väiksem m. a. septembrist, kuid ok-
toobris ületab m. a. vastava arvu mahu järgi
ligi kahekordselt. Laevade läbikäiku tänavu okt.
suurendas sakslaste ümberasumine. Välissõidu-
kaubaveos on tänavu sept. kui ka okt. vähenenud
tunduvalt sissevedu, kuna väljavedu on suurene-
nud. M. a. sept. ja okt. kokku ulatus sissevedu
69.766 tn, tänavu oli see 30.397 tn; välja veeti
tänavu sept. ja okt. kaupu 86.681 tn m. a.
72.104 tn vastu.

Reisijatevedu on tänavu okt. ümberasujate
arvel ligi kolm korda suurem kui m. a. samal
ajal, tavaline reisijatevedu on aga tänavu mõle-
mal kuul võrreldes mullusega läinud tagasi. Ran-
nasõidus liikles laevu ja oli vedusid tänavu sept.
ja okt. peagu niisama palju nagu m. a. samal
ajal.

(„Majandusteated“.)

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE

23. novembril 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	40.908.580,58	2. Tagavarakapital	1.276.038,89
välisraha	1.891.571,59	3. Eritagavarakapital	4.122.865,94
2. Vahetusraha	970.182,97	4. Jooksvad kohustused:	
3. Sisevekslid:		a) pangatähed liikvel	67.024.563.—
kaubavekslid	25.047.639,38	b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	2.433.701,88	valitsuse	9.306.860,03
metsatööstusl.	27.775,97	pankade	9.689.277,01
4. Laenud:		teised	5.778.062,45
valitsusele	—	5. Muud passivad	28.909.269,78
teistele *)	20.320.390,56		
5. Kinnis- ja vallasvara	3.473.519,35		
6. Muud aktivad	36.033.574,82		
	<u>131.106.937,10</u>		<u>131.106.937,10</u>

Kattevara vahetõr jooksvate kohustustega: 46,62%.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 740.445,07.

Pimendamise määrus kodanliku õhukaitse alal

Siseministri poolt on antud ja avaldatud R. T. nr. 102 — 1939 eespoolnimetatud määrus, mis paneb peale teatavaid kohustusi ka äri- ja tööstusettevõtete pidajatele. Allpool toome mõned kõnesoleva määruse eeskirjad.

Õhukallaletungide raskendamiseks pimedal ajal korraldatakse ja teostatakse pimendamist kogu riigi territooriumi ulatuses.

Pimendamise all mõistetakse valgustustulede kustutamist või katmist valgustihedate katetega ning valguse piiramist (vähendamist) nõnda, et valguskuma ei oleks nähtav õhust ründavale vaenlasele.

Pimendamisele kuuluvad igasugused valguskuma levitavad valgusallikad, nagu majade, tänavate ning hoovide valgustustuled, tuled lahtise taeva all, tuled igasugustel sõidukitel ja veokitel, laevade ja tuletornide valgustus- ning signaaltuled jne.

Asutuste, ettevõtete, tööstuste, korterite, majade ja nende piirkondade, samuti sõidukite ja veokite, laevade, tuletornide jne. pimendamist on kohustatud korraldama ja pimendamise teostamise eest hoolitsema nende omanikud, vastavalt juhatused, juhatajad või juhid või nende asetäitjad.

Erandeid käesoleva määruse eeskirjadest lubatakse teha ainult sellastele ettevõtetele või tööstustele, millede tegevust üldistes ja riigikaitse huvides pole võimalik pimendamisega pikemaks ajaks katkestada. Need tööstused ja ettevõtted ning neile pimendamise ajal lubatav valgustus määratakse igal üksikul juhul kindlaks kohaliku KÕ ringkonna juhi ja sõjaväeringkonna ülema poolt ühiselt tingimusel, et tööstus või ettevõtte korraldaks oma pimendamiseseadise nõnda, et tööstust või ettevõtet oleks võimalik hoiatuskeskusest silmapilkselt pimendada.

Pimendamiseks ettevalmistavad korraldustööd peavad olema lõpetatud ja tarvilised pimendamisevahendid soetatud hiljemalt 1. jaanuariks 1940. a.

Valgustuspetrooleumi müüginormide ja hinna määruksi muudeti

RT nr. nr. 103 ja 107 — 1939. a. on avaldatud valgustuspetrooleumi müüginormide, ostu- ning müügi korra ja hinna määrustes muudatused.

Valgustuspetrooleumi hinnaks jaotimüügil määrati enne käesoleva määruse jõustumist (21. nov, s. a.) jaotimüüjail tagavaras olevale pet-

rooleumile Tallinnas ja Nõmme linnas kuni 15 senti liiter, mujal kuni 18 senti liiter, vastavalt kohaletoiemtamise kuludele; pärast käesoleva määruse jõustumist ostetud valgustuspetrooleumile Tallinnas ja Nõmme linnas kuni 19 senti liiter, saartel kuni 21 senti liiter ja mujal kuni 20 senti liiter, vastavalt kohaletoiemtamise kuludele.

Valgustuspetrooleumi müügi korras tehtud muudatuste kohaselt antakse vallavalitsustele õigus pikendada kupongide esitamise tähtaega uue ostuloo saamiseks suurendatud koguste ostmisel kuni ühe kuuni. Samuti on pikendatud tavalise ostuloo hankimisel kupongide esitamise tähtaega kahelt päevalt kolmanda tööpäevani pärast kupongi kehtivuse tähtaja lõppu.

Valgustuspetrooleumi hinnaks jaotimüügil määrati:

Enne käesoleva määruse jõustumist 21. nov. s. a. jaotimüüjail tagavaras olevale petrooleumile Tallinnas ja Nõmme linnas kuni 15 senti liiter, mujal kuni 18 senti liiter, vastavalt kohaletoiemtamise kuludele;

Pärast käesoleva määruse jõustumist ostetud valgustuspetrooleumile Tallinnas ja Nõmme linnas kuni 19 senti liiter, saartel kuni 21 senti liiter ja mujal kuni 20 senti liiter, vastavalt kohaletoiemtamise kuludele.

Suhkru müügi, ostu ja müügi korra ning normide ja hinna määruksi

muudatused on avaldatud RT nr. 107 — 1939 — 1. det. s. a. Detsembrikuu suhkrunorm on jäetud endiselt 800 grammile iga elaniku kohta.

Muudetud on kupongide esitamise tähtaeg, mis aja jooksul jaotimüüjad peavad esitama kupongid uue ostuloo saamiseks. Uue määruse järgi kupongide esitamine peab toimuma hiljemalt kolmandal tööpäeval pärast kupongi kehtivuse tähtaja lõppu. Seni võidi kuponge esitada vaid kahe päeva jooksul.

Välismaalaste poolt kinnisvarade omandamise ja võõrandamise seadus

1. det. s. a. R. Teatajas nr. 107 avaldatud seaduse järgi välismaalased võivad Eesti Vabariigi piires omandada samuti oma valdusse ja kasutusse võtta kinnisvarasid ainult Siseministeeriumi loal, kui võrd see ei ole korraldatud teisiti Eesti Vabariigiga sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes. Välismaalaste kinnisvarade müügi korral on Eesti riigil ostueesõigus.

Daani.

Sisseveokeelu laiendamine Daanis

Valuutaraskuste suurenemise tõttu on kaubandusministri määrusega 27. okt. alates laiendatud litsentssüsteemile allutatud sisseveokaupade nimestikku rea kaupadega. Tähtsaimad neist on: sidrunid, kakaoaad, toor- ja karusnahad, toorkummi, petrooleum, paberimass, toorpapp katusepapi valmistamiseks, briketid, raud-, vask- ja pronkstraat. Sellega on senini kokku litsentssüsteemile allutatud kaupade nimestikku viidud kaupu sisseveoväärtusega 1200 milj. kr. aastas ehk umbkaudu $\frac{3}{4}$ kogu sisseveost, kuna vabasse nimestikku jääb kaupu ca 450 milj. kr. väärtuses. Vabanimestiku kaupadest on tähtsaimad teravilja- ja söötained, millete sisseveo kohta on aga pandud kehtima erikord, ja õlitoorained.

(„Majandusteated“.)

Väljaveokeelu laiendamine Daanis

Kaubandusministri määrusega 23. okt. on taas täiendatud kaupade nimestikku, millede väljavedu on keelatud ilma kaubandusministeeriumi loata, järgmiste kaupadega: pulveriseeritud smirgel, smirgelriis, liivapaber, diatoniit, talk, rauamalm, vitsraud, kunstnahk, vasikamaod ja mitmesugused metalloksüüdid.

(„Majandusteated“.)

Šveits

Šveitsi juriidiliste isikute ja kaubandusühingute asukoha üleviimine sõja puhul

Helveetsia liiduvalitsuse poolt anti 30. oktoobril s. a. sõjamajanduslike ettevalmistuste alal dekreet juriidiliste isikute ja kaubandusühingute domitsiili üleviimise kohta sõja ajal, mis omab põhilise tähtsuse ettevaatusabinõuna Helveetsia võimaliku sõttatõmbamise puhul praegu sõdivate riikide poolt.

Dekreedi sisu kohta tuleb tähendada, et ta sihiks on võtta käsile juba rahu ajal kõik vahendid selleks, et Šveitsi maa-alade sõjalise okupatsiooni korral okupatsioonivõimud satuksid, nagu siinses ajakirjanduses tähendatakse, „juriidiliselt tühja ruumi“ ega saaks lasta okupeeritud piirkonnas asuvate ettevõtete nimel teha mingeid siduvaid otsuseid ega korraldusi. Eriti käib dekreet rahvusvaheliste sidemetega ettevõtete

kohta, kes omalt poolt peavad astuma vajalisi samme, niivõrd kui nad seda ei ole veel teinud, oma ressurside ja tagavarade paigutamiseks niiviisi, et need ka sõja korral ei satuks okupatsioonivõimude kätte (näiteks reservide, väärtuste jne. paigutamise teel välismaile).

Dekreedi tähtsaimad eeskirjad näevad ette järgmist:

1) Ettevõtetele (aktsiaühingud jne.), kes juba praegu tahavad oma juriidilise asukoha üle viia, on see hõlbustatud seega, et dekreeidi järgi ei ole selleks enam nõutav peakoosoleku kokkukutsumine põhi kirja vastavaks muutmiseks, vaid vastava otsuse võib teha kõrgem juhtimisorgan.

2) Juriidilise asukoha seaduse järgi on ette nähtud üleviimine, mida praegu vaid ette valmistatakse, kuid tuleb teostamisele vaenulise okupatsiooni korral. Ettevõtted, kes soovivad seda võimalust kasutada, kantakse kaubandusregistriametilt poolt vastavasse nimestikku. Okupatsiooni puhul järgneb siis liiduvalitsuse poolt uus dekreet, millega otsustatakse automaatselt antud ettevõtete asukoha üleviimine sinna, kus asub sel ajal Šveitsi liiduvalitsus. Selle abinõu juriidiline tulemus on, et kaob antud ettevõtete senine juriidiline asukoht okupeeritud piirkonnas ning et uuel asukohal, väljaspool seda piirkonda, viibivad volinikud võivad õigusepäraselt tegeleda ettevõtete-ühingu nimel.

Šveitsi meretranspordi korraldus

Arvestades sõja tõttu tekkinud raskusi kaupade meretranspordi alal oli Šveitsi sõjamajandust korraldavatel asutusel võetud kaalumisele laevade ostmine, et neid panna sõitma Šveitsi lipu all vajaliste merevedude tarvis. Selle kavatsuse teostamine tekitanuks aga suuri raskusi, eriti seetõttu, et puuduvad kogemused meresõidu ja meretranspordi alal. Neil kaalutlusel on nüüd otsustatud piirduda teatava arvu erapooletute riikide laevade rentimisega sõja ajaks time charter'i alusel. Sõdapidavalt riigelt on saadud kinnitusi, et Šveitsi poolt nõnda sõja kestuseks prahtitud laevadele ei tehta liiklemisel takistusi ning et neid ei konfiskeerita.

(„Majandusteated“.)

Sõjakindlustus Šveitsis

Merelaevade kaskosõja kindlustusiks Šveitsi kindlustusseltsides ei ole praegu mingeid võimalusi, kuna laevakasko kindlustus piirdub peamiselt sisevetelaevade kindlustamisega.

Kaubasaadetiste kindlustamisel on Šveitsi transportkindlustusseltsid (ja vastavad edasi-

kindlustusseltsid) moodustanud „pool'i“ sõjariski-kindlustuste toimetamiseks riigi tagatisel Šveitsi eksportkaupadele kui ka importkaupadele; kaasa on arvatud ka nn. Veredlungsverkehr. Preemiad sel alal on praegu, mis puutub Eestisse, järgmised: 1) raudteeveol üle Saksa ja Balti riikide Eestisse ja ümberpöörduvalt — 1,5%; 2) transpordil Helveetsia-Stettin-Eesti sadam arvestatakse preemiat raudteeveol Stettinini 1,5% ja meretranspordil erapooletu riigi laeval 2,5%, kokku 4% väärtusest. Seda kindlustust võib kasutada Helveetsiasse väljaveetavate eesti kaupade suhtes Šveitsi importfirma vahetalitusel.

Väljaspool seda toimetavad „pool'i“ kuuluvad kindlustusseltsid sõjakindlustusi Helveetsias asukohta omavaile firmadele kaupade kohta, millised ei kuulu riigi kindlustusgarantii alla, peamiselt väärtasjad, kuld, kalliskivid, väärtpaberid jne., ning kaubasaadetisile, millised lähevad transiidina üle Helveetsia või ei puuduta üldse Helveetsiat.

Šveitsi sõjakindlustuse ametliku „pool'i“ eesotsas seisab Schweizerische Rückversicherungsgesellschaft Zürichis.

(„Majandusteated“.)

Rumeenia kaubanduse kontroll

1. oktoobril Rumeenia valitsus pani maksma uusi korraldusi väliskaubanduse kontrollimiseks. Edaspidi kogu väljaveedu toimub Väliskaubanduse Ameti litsentside alusel, missugused litsentsid kehtivad ühe kuu, arvates väljastamise päevast, kusjuures teatavil juhtumel võib nende kehtivust lühendada. Väljaveolepingud, mis ületavad 5 milj. leid, vajavad Väliskaubanduse Ameti kinnitust, muidu ei ole neil seaduslikku kehtivust. Litsentsid ei ole edasiantavad.

Väliskaubanduse Ametil on ka täieline kontroll sisseveo üle. Sisseveolitsentse antakse ainult neile importöridele, kes toovad sisse kaupa

kas otseselt oma tehastes kasutamiseks või otseks hulgi- või jaemüügiks.

Väliskaubanduse Ameti ülesandeks on ka tasakaalustada sisse- ja väljaveo rahalisi läbikäike iga maaga, kellega toimub kaubavahetus. Väljaveost tulenev valuuta jagatakse järgneval põhimõttel:

45% riigi välisvõlgade katteks,

30% toormaterjalide ostmiseks,

25% teiste hädavajaliste ainete ostmiseks ja hädavajaliste toimingute eest tasumiseks.

Üleriiklik Tekstiltöösturite Ühing

on Kaubandus-tööstuskoja Teatajas nr. 21 ilmunud Üleriikliku Riidekaupmeeste Ühingu märgukirja refereeringu kohta, mis ilmus pealkirja all „Hindade ja vahendustasu küsimus riidekaubanduses“, avaldanud omalt poolt järgmist:

„Küsimuse selgitamiseks teatame, et ÜTÜ juhatus, pidades tarvilikuks kassakontot alanud 5%-lt 3%-le, on esinenud Majandusministeeriumi ees põhjendatud märgukirjaga ja 4. oktoobril s. a. soovitanud vabrikule üle minna 3% kassakontole. Samasisuline otsus on tehtud ka ÜTÜ üksikute sektsioonide poolt, millest ringkirjaliselt ka riidekaupmehed on informeeritud.“

Tähelepanuks ettevõtete pidajale

Tallinna linnavalitsuse rahandusosakond teatab, et äritunnistuste väljaandmine 1940. a. peale on alanud 1. detsembrist s. a. See toimub senise ärimaksuseaduse alusel.

Omalt poolt soovitame äripidajatele äritunnistused lunastada aegsasti, et hoiduda töö kuhjumisest aastavahetusel, ja juhime äripidajate tähelepanu sellele, et äritunnistused peavad olema lunastatud uue aasta alguseks.

RESTORAN-
ÖOLOKAAL

«DANCING PARIS»

TALLINNAS,
MUURIVAHE 2

Telefon 479-32

Mugavaim ja moodsaim öölokaal Tallinnas

Avatud kella 20.30 kuni kella 2.30

Mängib Joh. Pori ja tema orkester. Huvitav kabaree

Parim paik tujuküllaseks koosviibimiseks

Pühapäevadel kella 19.00—21.00 **veiniõhtud** täielise eeskavaga

Äride register

oktoobrikuu teisel poolel

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

(Järg)

57. H. Pääsuke, Tartu, Vene 8, rohu- ja värvikauplus.
58. Kohvik „Harju“ S. Püss, Tallinn, Vabadusväljak 7, kohvik ja kondiitritööstus (vt. reg. uued f-ad nr. 48).
59. Maria Radik, Pärnu, Paju 7, toiduainete-kauplus.
60. Eugen Reinson, Tallinn, Uus- ja Vana-Kalamaja nurk 9/26, rohu-, värvi- ja paberi-kauplus.
61. Oskar Rekk, Kihelkonna v., Üru k., krohviliistude valmistamise töövõtte.
62. Rich. Rosenberg, Tallinn, Kopli 10-a, elektritarvete-, jalgrataste- ja nende osade kauplus.
63. U/Ü „Võime“, Rich. Rosenberg & Ko., Tallinn, Kopli 10-a, elektri- ja raadiotarvete-tööstus.
64. S. Roots, Tallinn, Endla 40, majatarvete-, kirjutusmaterjali- ja mänguasjadekauplus.
65. H. Räämet, Tallinn, Vabriku 59, jalanoudekauplus.
66. Kangur H. Räämet, Tallinn, S.-Patarei 9, käsitelgedel riidekudumine.
67. Keemiline laki- ja värvitööstus „Margo“ E. Saar & Ko., Tallinn, Telliskivi 51.
68. Reet Saarma, Rakvere, Pikk 25, toiduainetekauplus.
69. Boris Sacharov, Tallinn, Olevimägi 10—3, kangrutöötuba.
70. Johanna Schmidt, Tallinn, Telliskivi 52, toiduainetekauplus.
71. K. Schneider, Nõmme, Uus 5, toiduainetekauplus.
72. Klaasitöökoda „Ekla“ M. Schröder, Tallinn, Rataskaevu 9 (enne Rataskaevu 20), klaastorude ümbertöötamine.
73. Kurt Schwarz, Pärnu, Pühavaimu 17, traadi ümbertöötamine.
74. Ing. E. Seyvang, Tallinn, Tõnismägi 6/2, agentuur (peaasjalikult tehnikakaubad).
75. Alvine Siidra, Tallinn, Ristiküla (s. o. end. Oskari) 4-a, toiduainetekauplus.
76. Foto Stackelberg, Tallinn, Kuninga 3, fotoäri.
77. Evald Stahl, Rakvere, Vabriku 3, lina-kontor.
78. Felicia Stetskovsky õmblustööstus, Tallinn, Kuninga 6—4.
79. Kristjan Sule, Tartu, Linda 15, toiduainete- ja piimakauplus.
80. Traksmäe ja Oras, Tallinn, Graniidi 8-a—14, petrooleumimüük autolt.
81. August Terasmees, Tallinn, Koidu 51, toiduainete- ja piimakauplus.
82. Linda Uin, võõrastemaja „Eestimaa II“, Tartu, Kivi 8.

Õiendus.

K.-t.-koja Teataja nr. 21 — 1939 registreeritud muudatustes nr. 35 all avaldatud firma peab olema järgmine:

Agentuur- ja Stevedorkontor „Viking“ A. Teetsov, P. Feldman, J. Grünberg ja J. Vendelin.

83. Eestimaa Põllumajanduse Kaubamaja E. Wöhrmann ja Ko., Viljandi, Lossi 26, segakauplus.

84. Vello Võrk, Aru v., Peedi t., segakauplus.

Novembrikuu esimesel poolel

Registreeritud uued firmad:

1. A. Aas, Narva, Väike-Aguli 31, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Amanda Aas.
2. Tallinna Raadioladu J. Aasmets ja Ko., Tallinn, Raekoja plats, Teenri tän. 1, raadio-, õmblusmasinate- ja jalgratasteäri; täsisühing, täisosanikud Julius Aasmets ja Viktor Salmre, ühingu osakapital Kr. 5.000.—
3. E. Adamson, Juuru v., Juuru alevik, puu- ja mööblitööstus (enne tegutsenud veoäri alal), ärip. Erich Adamson.
4. M. Ael, Tallinn, Hariduse 13, juuksetööstus, ärip., Marta Ael.
5. H. Aruvere, Rae v., Lagedi k., segakauplus, ärip. Harald-Johannes Aruvere.
6. A. Arvola, Viljandi, Kauba 7, pagari- ja kondiitriäri, ärip. Aavo Arvola.
7. J. Awerson, Tallinn, Härjapea 1, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Johannes Awerson.
8. Aleksander Baranow, Tallinn, Lauulupeo 24—13, maalritööde ettevõtte.
9. Pauline Berg, Tallinn, Liivalaia 27, puuvilja- ja maiustustekauplus.
10. Georg Berzs, Tallinn, Harju 24, agentuurid.
11. Burmeister, Vana-Vändra, Pärnu-Paide mnt. 52, pudukauplus, ärip. Herta Burmeister.
12. Taimevõi- ja õlidetehas „Olivia“ K. Detert, Tallinn, Volta 3, taimevõi- ja söögiõlide tööstus, ärip. Konstantin Otto p. Detert.
13. Anna Eelma, Tallinn, Soo 3 (s. o. end. Uus-Kalamaja 3), toiduainete- ja piimakauplus.
14. Joh. Ehastu, Narva, Jaama 2, kudumistöötuba, ärip. Johannes Ehastu.
15. M. Eiche, Narva, Paemurru 32, kudumistööstus, ärip. Maria Eiche.
16. A. Eksi, Tartu, Kastani 74, toiduainete-kauplus, ärip. Arvi Eksi.
17. Klaas- ja kiviõudekauplus „Eha“ E. Esilon, Tallinn, Endla 62-b, ärip. Edkar Esilon.
18. Olga Essenson, Rakvere, Võidu 26 (enne Pikk 64) pudukauplus
19. N. Fedotov, Tallinn, Turukaubamaja 6-b, lihakauplus, ärip. Nikolai Fedotov.

Õmblusmasinad
elektritarbed
armatuurid
jalgrattad
raadio
foto

Eriti ilusaid armatuure
soodsate hindadega müügile jõudnud

Tallinn, 2. 12. 39.

Teadaanne.

Alates esmasp., 4. detsembrist s. a. asub

K/m. Ev. Siilmann ja Ko

uutes avarates
ruumides

Pärnu mnt. 28 telefon 474·21
(endine)

Austusega **Ev. Siilmann ja Ko.**

20. E. Fliedermann, Tallinn, Saali 6, toiduainetekauplus, ärip. Elvine Fliedermann.
21. Künlatööstus „Georgia“ S. Fraenkel, Tallinn, Muraka 3, ärip. Sender Fraenkel.
22. Joh. Freiberg'i puutööstus, Tallinn, Kesk-Ameerika 6, ärip. Johannes Freiberg.
23. Edgar Frey, Tallinn, Kaupmehe 11-a—17, esindused tekstiilialal.
24. „Kirjandus“ Alfred Grünberg, Viljandi, Tartu 3, raamatute, ajalehtede, ajakirjade ja paberi- ja kirjutustarvetekauplus.
25. Jaan Haab, Nehatu v., Uusküla, toiduainetekauplus.
26. Hermann Hammer, Tallinn, Karu 4—3, elektriinstallatsioonitööde ettevõte.
27. V. Haunma, Tallinn, Terase 13, toiduainetekauplus, ärip. Varve Haunma.
28. Hans Heiter, Vastseliina v., restoran.
29. Salme Hennola-Lulla, Lehtse v., Ojaküla, segakauplus, ärip. Salme Lulla, end. nimi Hennola.
30. R. Hindrimä, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, puuvilja- ja maiustustekauplus, ärip. Rudolf Hindrimä.
31. Kübaratööstus „Parisiana“ Selma Hinnõ, Tallinn, V-Karja 12—6.
32. T. Hõbejärv, Tartu, Fortuna 3—2, pruugitud asjade kauplus, ärip. Timofei Hõbejärv.
33. Helene Israel, Tallinn, Uueturu kaubamaja 16-a, lihakauplus.
34. L. Israel, Tallinn, Tõnismägi 18, mööbli- ja puunõudekauplus, ärip. Leena Israel.
35. M. Jaakmees, Tallinn, Saue 10, toiduainetekauplus, ärip. Magnus Jaakmees.
36. Vorstitööstus ja lihakauplus Ilja Jevsejev, Paide, Pärnu 6.
37. Pesu- ja nahkasiadekauplus „Regard“ L. Juchnewitsch, Tallinn, Kullasepa 18 ärip. Linda Juchnewitsch.
38. Oskar Järvisto, Tallinn, Tehnika 2—11, veoettevõte.
39. Olga Jüris, Tallinn, Kadaka tee 10, toiduainetekauplus.
40. Aleksander Kaasik, Tudulinna vald, segakauplus.
41. E. Kaasik, Narva, Uusliin 50, piimaja piimasaadustekauplus, ärip. Elisabet Kaasik.
42. A. Kaegas, Tallinn, Mooni (s. o. end. Astri) 7, toiduainetekauplus, ärip. August Kaegas.
43. Kino „Endla“ F. Kahro, Nõmme, Turuplats 2, ärip. Frits Kahro, prokurist Karl Kahro.
44. H. Kaiv, Rannu v., Rannu as., segakauplus, ärip. Helmi Kaiv, end. nimi Mesi.
45. Ants Kakk, Rõngu v., segakauplus.
46. A. Kalamees, Märjamaa v., Märjamaa alevik, mööbli- ja puutööstus, ärip. Aadu Kalamees.
47. Restoran-võõrastemaja „Brigitta“ J. Kallas, Iru v., Pirita, ärip. Juhan Kallas.
48. Restoran-võõrastemaja „Vironia“ K. Kalvet, Jõhvi, Turupl. 6-a, ärip. Karl Kalvet.
49. R. Kangur, Tartu, Raekoja 5, sadulsepatöödekauplus, ärip. Rudolf Kangur.
50. P. Karijärv, tee- ja söögimaja „Säde“, Tartu, Riia 4, ärip. Peep Karijärv.
51. Hans Karino, Räpina v., raamatu-, kirjutustarvete ja maiustusteäri.
52. Puutööstus I. Karp, Nõmme, Pärnu mnt. 169, ärip. Ilse Karp.
53. L. Karu, Rannu v., Ervu k., segakauplus, ärip. Leopold Karu.
54. Kaubanduskontor Ants Kase, Tallinn, Tartu mnt. 4, kaubanduskontor ja esindused graafikatööstustarvete j. t. alal.
55. E. Kell, Iru v., Uusküla, segakauplus, ärip. Ernst Kell.
56. Alma Kink, Tallinn, V.-Ameerika 42, juuksetööstus.
57. A. Kinkar, Tallinn, Turukaubamaja 10, lihakauplus, ärip. Arnold Kinkar.
58. E. Kippasto, Tartu, Salme 5, toiduainetekauplus ühes õlle ja peenviina müügiga, ärip. Elfriede Kippasto.
59. M. Klesmann, Tallinn, Pärnu mnt. 110, juuksur, ärip. Maria Klesmann.
60. Mihkel Konks, Erra v., Kiviõli, Kiriku 14, raadio-, jalgratta- ja elektritarveteäri.
61. Vold. Krohv, Tallinn, Endla 47, toiduainetekauplus, ärip. Voldemar Krohv.
62. Artur Kullik, Rakvere v., Mädapea as., segakauplus.
63. E. Kuris, Tallinn, S.-Karja 18, jalanõudekauplus, ärip. Miili-Elisabeth Kuris.
64. A. Kuurberg, Raasiku v., Raasiku, põllumajandusmasinate ja -riistade tööstus, ärip. August Kuurberg.
65. Juhan Kütt, Tartu, Kalevi 18-c, toiduainete- ja piimakauplus.

66. Laanemäe jahuveski, Meremäe v., V-Härma k., ärip. Aleksander Laanemäe.
67. Agde Lass, Tallinn, Kivimurru 4, toiduainetekauplus.
68. E. Leessaar, Paide, Pikk 37, toiduainetekauplus, ärip. Elmar Leessaar.
69. L. Leht, Tallinn, Liivalaia 21, ilutikanduse töötuba, ärip. Leena Leht.
70. Aleksander Lehtsalu, Tartu, Kalevi 15 (enne Öne 24—8), rätsepatöökoda.
71. Benjamin Leibo, Tallinn, Pronksi 3—1, rätsepatöötuba.
72. Jaan Leikop, Tallinn, Koidu 96, toolitööstus.
73. H. Lemberg, Paldiski, Jaan-Poska 17, lihakauplus, ärip. Harald Lemberg.
74. Carl Lepp, Võru, Kreutzvaldi 22, segakauplus.
75. Amalie Liblik, Tapa, Jaama 4, toiduainetekauplus.
76. Aleksander Liivert, Tallinn, Kreutzvaldi 7, õunakelder.
77. Aiandus J. Liivet, Padise v., Vasalemma k., ärip. Johannes Liivet.
78. Jalanõudeäri F. Link, Tallinn, Veneturg 3, ärip. Frida (Elfriede) Link.
79. Johan Loidap, Lihula v., Lihula alevik, söögisaal.
80. Keemiline puhastus „Ideal“ Luik & Ko, Tallinn, Niguliste 7—2, keemiliselt riiete puhastamise tööstus; täisühing, täisosanikud Leida Luik, Kusta (Gustav) Madisson, ühingu osakapital Kr. 2.000.—.
81. A. Lukk, Tõdva v., Piisso k., toiduainetekauplus, ärip. Amanda Lukk.
82. Adolf Luther, Naissaare v., toiduainete- ja õllekauplus.
83. „Restoran Park“ O. Lutt, Lüganuse v., Püssi jaam, ärip. Oskar Lutt.
84. Alvine Luukas, Tallinn, Vismari 12, toiduainetekauplus.
85. Linda Lõpp, Tallinn, Liivalaia 98, söögi- maja.
86. Segakauplus A. Maiste, Koigi v., Koigi as., ärip. August Maiste.
87. Majandusmeeste Klubi, Tallinn, Pikk 20, einelaud alkoholist jookidega; juhatause liikmed Joakim Puhk, Mihkel Pung, Johan Sihver, Juhan Kukk, Oskar Toomara ja Alfred Sinisoff.
88. Karl Merimaa, Jõgeva, Jaama 3, pagari- ja kondiitriäri.
89. „Tare“, Ehitustööstuse U/Ü., ins. V. Metsik ja Ko, Tartu, Kuperjanovi 29; täisosanikud Voldemar Metsik ja Arno Matteus, ühingu osakapital Kr. 9.000.—.
90. Johannes Metslaid, Paide, Pärnu 27, mööbliäri.
91. Alide Milishkevits, Paldiski, Poska 8, pesukoda.
92. L. Muna, elektritarveteäri „Tuli“, Tartu, Rüütli 6, ärip. Lilli Muna.
93. R. Mõrd, Tartu, Kungla 8 (enne Väike-Kaar 12) toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Richard Mõrd.
94. Hugo Mägi, Voore v., Tuulavere k., jahuveski.
95. Pauline Mändver, Nõmme, Roheline 5, toiduainetekauplus.
96. Linda Männik, Tallinn, Uueturu kaubamaja 10-a, lihakauplus.
97. Anna Mühlberg, Rakvere, Karja 5, toiduainetekauplus.
98. Tõrva- ja tärpentiinitööstus „Männikul“ L. Nielsen, Mõniste v., ärip. Leonhard Nielsen.
99. O. Nilk'i juuksetööstus, Tallinn, Ristiku 68, ärip. Olga Nilk.
100. Johannes Olm, Kõue v., Kadja k., jahuveski.
101. A. Oole, Tallinn, S-Sõjamäe 10, toiduainetekauplus, ärip. Aleksander Oole.
102. V. Ots, Põide v., Levala k., veoäri, ärip. Voldemar Ots.
103. G. Piispa, Tartu, Suurturg 1, kübaraäri, ärip. Gertha Piispa.
104. Johannes Pihlakas, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, toiduainetekauplus.
105. Adolf Pikhof, Tallinn, Tartu mnt. 83—15, maiustusainete müük kaubaveoautolt.
106. August Pitsi, Vaoküla v., Ala alevik, koloniaalkauplus.
107. Karl Pooli pagaritööstus, Kohtla v., Kohtla-Järve.
108. Evald Proos, Tallinn, Sakala 20, piltpostkaartide kirjastus.
109. R. Punder, Tallinn, Kaarli pst. 9, puuvilja- ja maiustustekauplus, ärip. Rudolf Punder.
110. M. Puškin, Narva, Linda 6, põletispuude müük, ärip. Mihail Puškin.
111. Keemiline laki- ja värvitööstus „Margo“ V. Pääsuke, Tallinn, Telliskivi 51, ärip. Voldemar Pääsuke.
112. Arnold Pöder, Tallinnas, Koidu 97, toiduainetekauplus.
113. M. Pöld, Tartu, Kalevi 71, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Marta Pöld.
114. P. Pöld, Lihula v., Valuste k., loomade ülesost ja müük, ärip. Priidu Pöld.
115. A. Randoja, Tallinn, Soo 25 (s. o. Uus-Kalamaja 19) toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Anastasia Randoja.
116. Elisabeth Raud, Tallinn, Ao 6, toiduainete- ja piimakauplus.
117. Karl Rebane, Tartu, Aleksandri 80, toiduainete- ja piimakauplus.
118. Pauline Rebane, Nõmme, Glehni 28, toiduainetekauplus.
119. Susanna Reimets, Undla v., Kadrina, liha- kauplus.
120. Olga Remma, Tallinn, Kopli 14-a, võõrastemaja.
121. Karl Remmelg, Tallinn, Jakobsoni 37—4, maiusainete müük autolt.
122. M. Ristjan, Keila v. Joa as. segakauplus, ärip. Marta-Kristine Ristjan.
123. Elfriede Ronnikov, Rakvere, Vaksali 33, toiduainetekauplus.

124. Ernst Ruutvere, Aaspere v., Kihlevere as., tuuleveski.
125. L. Rämmi, Tallinn, Kuu 4, lihakauplus, ärip. Leida Rämmi.
126. Leivatööstus Davet Saar, Tallinn, Imanta 61.
127. Julius Saar, Märjamaa v., Märjamaa alevik, segakauplus.
128. Karl Sall, Vihula v., Metsiku k., jahuveski.
129. A. Schein ja Ko, Tallinn, Hollandi 5, metsa üles- ja ümbertöötamine ja metsasaadustega kauplemine sise- ja välismaal; usaldusühing, täisosanik Abram Schein; ühingu osakapital Kr. 2.000.—.
130. Mehaaniline puutööstus S. Seil, Tallinn, Vabriku 4, ärip. Sergei Seil.
131. Aleksander Seppur, Vigala v., õlle- ja toiduainetekauplus.
132. E. Siimon, Tartu, Narva 2, vanakraami ostu-müügiäri, ärip. Endla Siimon.
133. Martin Siispol, jahu- ja saeveski, Undla v., Nagala k.
134. Julius Sild, Võru, Liiva 13, einelaud.
135. Herman Simm, Tallinn, Lai 24—1, mööbliparandus.
136. Helmi Sisask, Anija v., Kehra al., toiduainetekauplus.
137. Voldemar Soõ, Kavastu v., Koosa k., sega- ja toiduainetekauplus.
138. F. Speek, Tallinn, Veerenni 17, juukse- tööstus, ärip. Frieda Speek.
139. H. Särg, Harku v., Väana k., segakauplus, ärip. Hella Särg.
140. Hilda Talbre, Rakvere, Pikk 1, kondiitri- äri-kohvik ja pagaritööstus.
141. Johannes Tamm, Rakvere, Saue 15, toidu- ainetekauplus.
142. B. Tasa, Tallinn, Endla 49, lihakauplus, ärip. Bruno Tasa.
143. Alviine Tenjas, Tallinn, Tartu m. 93—3 (enne Lubja 3—2) käsitsi kudumise töökoda (sukad, kampsunid j. t.).
144. K. Tikenberg, Tallinn, Liivalaia 25, liha- ja vorstikauplus, ärip. Karin Tiken- berg.
145. A. Toht, Tallinn, Pärnu mnt. 107, pruugi- tud asjade ost-müük, ärip. Arkadi Toht.
146. A. Tomberg, Nõmme, Raudtee 27, toidu- ainete-, kodumaa peenviina ja õllekauplus, ärip. Artur-August Tomberg.
147. A. Toots, Tõstamaa v., Nurmiste k., sae- veski, ärip. Aleksander Toots.
148. H. Treialt, Türi, Koidula 29, toidu- ainetekauplus, ärip. Hermine Treialt.
149. J. Tross, Tartu, Riia 77, toakingatööstus, ärip. Johannes Tross.
150. August Truia, Vastseliina v., Holsta k., segakauplus.
151. A. Truus, Tartu, Anne 18-a (enne Täht- vere 38), toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Arthur Truus.
152. Arnold Tuiski linatööstus, Vädra v., Nööri k.
153. M. Turetsky, Tallinn, Imanta 33, puude ja turba müük, ärip. Movscha (Mooses) Turetsky.
154. Richard Tuvike, Voore v., Linnamäe k., jahuveski.
155. Meta Tõldsepp, Ambla v., Ambla, riide- pudu- ja tubakasaadustekauplus.
156. Ed. Tõnisson „Meltsi saun“, Tartu, Meltsiveski 10, saun, ärip. Eduard Tõnisson.
157. Selma Urb, Tallinn, Ahju 5, toiduainete- kauplus.
158. Aug. Uusbek, Tallinn, Koidu 21-a, mööbli- tööstus, ärip. August Uusbek.
159. Restoran-võõrastemaja „Märjamaa“ A. Vaali, Märjamaa v., Märjamaa alevik, ärip. Ann Vaali.
160. Eduard Vaheri mööblitööstus, Tallinn, Katusepapi 1.
161. E. Vardja mehaaniline mööblitööstus „Kiir“, Tartu, Kaluri 12-a, ärip. Ernst Vardja.
162. Albert Vetemaa telliskivitööstus, Raik- küla v., käsitsi vormitud telliskivide val- mistamine.
163. Aleksander Villart, Rapla v., Rapla, Vil- jandi mnt. 9, lihakauplus.
164. Vassili Vinogradov, Senno v., Irboska jaama juures, segakauplus.
165. Alma Voolmaa, Rakvere, Pikk 65, toidu- ainetekauplus.
166. Emmeline Väli, Tallinn, Roo 47, toidu- ainetekauplus.
167. Eduard Õim, Lustivere v., jahuveski.

ESTONIA TEATER-RESTORAN

VALGESAAL

Alati huvitav ja vaheldusrikas
KABAREE EESKAVA

Mängib Kurt Strobeli orkester

VEINIBAARIS

vilunud MIXER

RESTORANISAAL

Igal õhtul muusika kl. 1/29—1/21
Lõunad kella 1—5

Pühapäevadel
LÕUNAMUUSIKA

kella 2—4

BAAR «FRIGIDAIRE»

PUNANESAAL

MUUSIKA

igal õhtul kella 1/412—3/43 ö.

Mängib

CAPRICCIO TRIO

Välisbörsid

	L O N D O N									
	16. XI	17. XI	18. XI	20. XI	21. XI	22. XI	23. XI	24. XI	25. XI	
Dollar . . .	—	—	—	4.02—4.04	—	—	—	—	—	
Saksa mrk. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Soome mrk. . .	200.—	—	—	200.—	197.—	193.—	193.—	—	—	
Rootsi kr. . .	—	—	—	16.70—16.90	—	—	—	—	—	
Daani kr. . .	20.37	M u u t u s e t a	20.25	20.25	—	—	20.06—20.37	20.12	—	
Norra kr. . .	—		—	—	17.50—17.70	—	—	—	—	
Latt . . .	—		—	20.50	20.50	—	—	—	—	
Litt . . .	—		—	22.87	22.87	—	—	—	—	
Floriin . . .	—		—	—	7.52—7.58	—	—	—	—	
Frank . . .	—		—	—	176—177	—	—	—	—	
Helveetsia fr. . .	—		—	—	17.80—17.95	—	—	—	—	
Belga . . .	24.35—24.60		—	—	24.25—24.50	—	24.05—24.30	—	—	
Liira . . .	—		—	76.75	76.75	—	—	76.75	—	
Slott . . .	—		—	—	—	—	—	—	—	
Tšehhi kr. . .	—	—	—	—	—	—	—	—		
Pengö . . .	—	—	2.—	22.—	—	—	—	—		
Eesti kroon . . .	—	—	16.12	16.12	—	—	—	—		
Tšerv. . .	—	—	—	—	—	—	—	—		
Peseeta . . .	38.30	—	—	—	—	—	—	38.50		
Kuld p. u. . .	168 sh.	168 sh.	—	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	—	
Hõbe " " . . .	23 ⁷ / ₁₆	23 ⁷ / ₈	—	23 ¹ / ₂	23 ¹ / ₂	23 ¹ / ₂	23 ¹ / ₂	—	—	
Plaat. " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

	B E R L I I N										
	14. XI	15. XI	16. XI	17. XI	18. XI	20. XI	21. XI	22. XI	23. XI	24. XI	25. XI
Naelsterling . . .	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75
Dollar . . .	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Soome mk. . .	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05
Rootsi kr. . .	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35
Daani kr. . .	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10
Norra kr. . .	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65
Latt . . .	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Litt . . .	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Floriin . . .	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35
Frank . . .	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20
Helveetsia fr. . .	55.95	55.95	56.—	56.—	55.96	55.96	55.96	55.96	55.96	55.96	55.96
Belga . . .	40.80	40.80	40.88	40.88	40.92	40.92	41.08	41.36	41.36	41.36	41.36
Liira . . .	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Tšehhi kr. . .	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
Eesti kr. . .	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50
Peseeta . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

27. XI 1939. a.

	Kroonid.		Kroonid
Nisupüül (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Poolsõre	100 kg 42.—
„Sampo“	100 kg	Sõre	„ 43.—
„Kungla“	„	Manna	„ 43.—
„Kalev“	„	Rukkipüül	„ 18.00—19.50
„Eesti parem“	„	Rukkipüül	„ 26.00—27.00
„Granular“	„	Nisu pehme — sõre	„ 26.00—43.00
		Kaerahelbed	„ 32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 22. XI 1939. a.

	Kroonid.		Kroonid
J. Puhk ja Pojad suurveski:			
Jahud: rukki . . . . . 100 kg	18.00—19.50	Raud, sordi . . . . . 100 kg	26.00—32.00
„ püül . . . . . ”	26.00—27.00	Raudvits . . . . . ”	35.00—40.—
„ nisu, pehme—sõre . . . . . ”	26.00—43.00	Raudplekk . . . . . ”	43.00—48.—
Kaerahelbed (Herkulo) . . . . . 1 kg	—,32	„ tsingitud . . . . . ”	68.00—72.00
A/S. Rotermanni ten.:		Raudtalad . . . . . ”	28.00—30.00
Jahud: rukki . . . . . 100 kg	18.50	Teras, talla, ree . . . . . ”	30.00
„ püül . . . . . ”	27.—	„ vedru . . . . . ”	35.00
„ nisu, pehme — sõre . . . . . ”	25.50—42.00	„ valu . . . . . ”	—
Nisu . . . . . ”	22.00—23.00	Malm nr. 2 . . . . . ”	—
Rukis . . . . . ”	17.00	Inglistina . . . . . ”	5.00—5.25
Kaerad, sõdda . . . . . ”	12.00—13.50	Seatina . . . . . ”	42.00—46.00
Odrad, toidu . . . . . ”	13.50—14.00	Vaskplekk, punane . . . . . ”	180.00—240.—
Seemned: ristikehina, pun., hil. . . . . ”	—	Vaskplekk, valge . . . . . ”	160.00—200.—
„ timuti . . . . . ”	—	Tsinkplekk . . . . . ”	75.00—80.—
Õli, linaseemned . . . . . % baas	24.00—25.00	Masinaõli, ... ”	22.00—23.—
Herned, toidu, rohelised . . . . . ”	20.00—33.00	„ Ameerika . . . . . ”	—
Riis, Burmah II . . . . . ”	—	Mootoriõli, Ameerika . . . . . ”	41.00—70.—
Kartulitärklis „Supérieur“ . . . . . ”	30.—	„ Poola . . . . . ”	—
Siirup, kartuli, 42% . . . . . ”	31.00—33.00	Autoõli, Ameerika ja Daani . . . . . ”	45.00—135.—
Glükoos . . . . . ”	31.00—33.00	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
Margariin, kodumaa . . . . . ”	69.00—77.50	teõli, tsistern . . . . . 1000 kg	65.00—70.—
Kakao, Hollandi . . . . . 1 kg	1.80—2.40	Tsilindriõli, Ameerika . . . . . 100 ”	43.00—50.—
„ Eesti . . . . . ”	1.00—2.30	Nafta, Vene . . . . . ”	—
Kohv, Rio, Santos jne. . . . . ”	—	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid . . . . . ”	19.00—20.00
„ Kesk-Ameerika sordid . . . . . ”	—	„ Ameerika . . . . . ”	—
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon . . . . . ”	5.60—6.00	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
Tee, laht., oranž Pekoe, Java . . . . . ”	5.00—5.50	tööst. segabensiin, fr. Kohtla, netto ltr.	—,55
Sidrunid . . . . . kast	34.00—36.00	Autobensiin fr. Tallinn . . . . . ”	—,55
Apelsinid . . . . . ”	—	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin „Estolin“,	
Suhkur, peenike, Inglise . . . . . 100 kg	48.50—49.00	tsistern. tr. Tall., ühes teedemaks. . . . . ”	—,57
„ Saksa . . . . . ”	—	Bensiin, I s., välisbensiin . . . . . ”	—,59
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Pesusooda, kodumaa . . . . . 100 kg	8.50—9.00
„ Irboska ja Narva . . . . . ”	3.20—3.40	Seebikivi . . . . . ”	36.00—36.50
„ „ Saksa, fr. Tallinn . . . . . ”	—	Värvid, nigros, vees sulav, välism. 1 kg	6.50
„ „ Vene . . . . . ”	3.20—3.85	„ tsinkvalge, välism. 100 ”	—,54—,58
Heeringad: Šoti „Matties“, Isort, tünn		„ tinavalge, ... ”	—
„ Norra . . . . . ”	43.00—48.00	„ ooker, ... ”	16.00—23.—
Liha, sea, I sort . . . . . 1 kg	00.78—00.85	Kunstväetised: fr. Tallinn ja Pärnu	
Liha, looma, I sort . . . . . ”	00.25—00.58	Superfosfaat 18/20% ⁰ , inglise . . . . . 100 kg	—
Õlikoogid, linaseemne . . . . . 100 kg	15.50—16.25	„ „ vene . . . . . ”	—
Sojatangud . . . . . ”	15.75	„ „ lahti-	
Nisukliid . . . . . ”	10.00	selt, fr. piir . . . . . ”	6.10
Maapähklikoogijahu . . . . . ”	—	Superfosfaat 18/20% ⁰ , vene kot-	
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn . . . . . 1000 kg	—	tides fr. piir . . . . . ”	6.80—6.90
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn . . . . . ”	—	Toomasjahu 15 ¹ / ₂ % ⁰ . . . . . ”	—
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr. 1000 kg	55.00	Segafosfaat 22/23% ⁰ . . . . . ”	—
Kütteturvas (A/s., „Eesti Turbat.“) . . . . . ”	10.50	Eesti fosforiit 25/27% ⁰ . . . . . ”	—
Turbabrikett fr. vagun Tootsi jaam . . . . . ”	14.50	Kaalisool 40% ⁰ . . . . . ”	12.70
Põlevkivi, netto . . . . . ”	9.00	Kainiit 14% ⁰ . . . . . ”	—
Kütteõli, netto . . . . . ”	58.00	Lubisalpeeter 15 ¹ / ₂ % ⁰ . . . . . ”	16.10
Raskeõli A. B. C. . . . . 100 kg	7.25	Tšiilisalpeet. 16% ⁰ (terakujuuline) . . . . . ”	16.90
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Lubiammoonsalpeeter 20,5% ⁰ . . . . . ”	18.40
„ tünnid br. . . . . ”	9.75	„ „ 16% ⁰ . . . . . ”	14.80
Asfaltemulsioon . . . . . „netto . . . . . ”	10.25	Vävelhapuammoonium 20,6% ⁰ . . . . . ”	16.30
Asfaltmastiks . . . . . ”	5.75	Põllukips, jahvatatud, fr. Irboska . . . . . ”	—
Katuselakk, vaatides, ... „ br. . . . . ”	10.25	Tsement	
Fenolaat, ... „netto . . . . . ”	5.25	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	5.30
Karboliineum „Estokarboliineum“		paberkottides . . . . . ”	2.70
„ A. B. C. netto . . . . . ”	8.75—11.75	Kriit, pestud . . . . . 100 kg	4.20
Raualakk, netto 100kg	16.75	Kivitõrv . . . . . ”	14.00—22.50
Immutusõli D. C., netto . . . . . ”	6.75—7.75	Puutõrv . . . . . ”	20.—
Maanteeõli . . . . . ”	5.80	Lubi, Tallinn, ... 1000 kg	35.—
Viljapuu-karboliineum, netto . . . . . ltr.	00.25	„ fr. Tamsalu . . . . . ”	22.—
Mootorpetrooleum, ... kg	00.16	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska . . . . . ”	30.—
Mootornafta . . . . . ”	0.11,5	„ krohvimise, fr. v. Tallinn . . . . . ”	40.00—42.00
Diiselnaftha . . . . . ”	0.11,5	Telliskivi, I s., fr. Tallinn . . . . . 1000 tk.	42.—
Putukamürk „Puttox“ . . . . . ”	1.50	Silikaat, I s., fr. vabrik . . . . . ”	37.—

		Kroonid		Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
Tulitikud, originaalkast (5000 toosi)	kast	125.—			
Tallanahk, Eesti nahast	1 kg	2.80			
Tallanahk, Ameerika, I s.	"	2.80—3.20			
Linaseemneõli	100 kg	—			
Värnits	100 kg	85.00			
Piirit., puh., eksp. (eksklv.) fob Tall. hl/alk.	45.00—50.00				
Paber, rotatsiooni	100 kg	23.20			
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.	0.52—0.62			
" Mitkal	"	0.40—0.53,5			
Lambavill 6. XI 1939. a.					
" I sort	1 kg Kr.	6.25			
" II	"	4.95			
" III	"	3.25			
Või. 20. XI 1939. a. Tendents: rahulik.					
1. sort 1 kg Kr.	1.85, mis on tulnud sisse 13. XI—19. XI				
Kaseiin. 13. XI 1939. a.					
Toorkaseiin I s.	1 kg fr. piimatalitus.	Kr. —.16			
" II	"	" —.14			
" Tendents: kindel.					
Lambaliha 17. XI 1939. a.					
Eksporditava värske lambaliha hind Tallinna tapamajades headuse järgi 100 senti kg.					
Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas 20. XI—26. XI 1939.					
Peekonsigade tapakaal:					
	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72 kg	100	95	89		
55,5—59 "	95	91	85	Siseturu-	
72,5—75 "				hinnad	
75,5—80 "	91	87	84		
Elussigade hindadeks noteeriti:					
90—120 kg raskused 70 s. eluskaalu kg.					
121—160 "	"	78 "	" "	"	
161 ja raskemad	70 "	" "	" "	"	
Kanamunad. Tendents: ekspordimunadel väikne.					
17. XI 1939. a.					
1 kg ekspordimune fr. kogumispunkt	Kr.	1.35			
1 " siseturumune "	"	Kr. 1.20			
Piim. 20. XI 1939. a.					
Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas ühe liitri eest:					
I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües			14 s. ltr.		
I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües			13 "	"	
II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües			12 "	"	
II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües			11 "	"	
Juust 20. XI 1939. a. Tendents: kindel.					
Juustu hinnaks noteeriti ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn:					
Sissetuln. juustu vanaduspeab olema vähem. 120 päeva					
Ekspordijuust:			Siseturujuust		
Sveitsi juust kuni 80-kg ratas ja üle					
sort 12 A	120 senti kg	130 s. kg	Šveitsi 1.10—1.25		
" 12 B	117 "	127 "	" Edami 1.00—1.10		
" 11 A	108 "	118 "	" Backst. 1.00—1.10		
" 11 B	105 "	115 "	" Tilsiti 1.10—1.15		
" 10A, B, C	100 "	100 "	"		
" Konserv.	35% rasva	100—110			
	45% "	130—160			
	50% "	170			
Lina d. 17. XI 1939. a. Tendents: kindel.					
Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):					
Lina, ristna R			150	147	
hoffsdreiband HD			141	138	
dreiband D			132	129	
ordinäärdreiband OD			123	120	
liivi ordinäärdreiband LOD			114	111	
takupraak H			105	102	
Takud	I	1 kg	98		
"	II	"	88		
"	III	"	78		
" ehituse	"	"	15—20		
Kartulid: 20. XI 1939. a. Tendents: kindel.					
1. Söögikartul:					
Virurannal					
Läänerannal		kv. Kr.	—		
raudteejaamades		" "	3.20—3.50		
2. Seemnekartul: „Majesteet“		" "	4.20—4.40		
„Eesti kollane“		" "	—		
„Varajane kollane“		" "	—		
„Bintje“		" "	—		
„Jorgi hertsog“		" "	—		
Seemnekartuli hind 100% ekspordikõlvulise valiku eest vastavalt tunnustamise klassile.					
3. Tööstuskartul:					
tärklisevabrikuis		14—15	tärklise kg		
Põhja-Eesti piiritusevabrikuis		14—16	" "		
Lõuna-Eesti		17—20	" "		
Kalad. 20. XI 1939. Ekspordikõlvulised fr. rannik.					
Lõhe marjaga, värske, kaal alat. 6 kg.		kg sent.	—		
Lõhe niisaga, värske, kaal alat. 6 kg		" "	—		
Tendents:					
Angerjas, elus, rändangerjas, kaal alates 400 g		—			
—do— elus paigaangerjas		kg sent.	1.50		
Tendents: kindel					
Koha, värske, alates 38 cm	Tend.: kindel	" "	65		
Koha, kaal 1—3 kg	" "	" "	90		
Haug, elus, sumpades kg.	" "	" "	48		
Haug, mere, värske, valik 1—3 kg	Tend. kin.	" "	40		
Haug, järve, " " "	" "	" "	38		
Latik, värske, alat. 800 gr.	" "	" "	—		
Aiasaadused. 17. XI 1939. a.					
Õunad: ekspordikõlvulised, fr. Tallinn, pakkimiskuludeta fr. kokkuostupunkt:					
sügissordid			—.29		
Tendents: püsiv					
talvesordilised			—.35		
Tendents: püsiv					
Tööstusõunad, Antonovka-sordilised			—.20		
õunad					
Tendents: püsiv.					
Jõhvikad: ekspordikõlvulised, franko kokkuostupunkt, pakkimiskuludeta			—.17,5		
Tendents: kindel.					
Kurgid: konservitud, plekktuosid 5 kg fr. ladu Tallinn			2.70	toos	
Tendents: püsiv.					
Sigurid: ekspordikõlvulised, fr. kokkuostupunkt, pakkimiskuludeta			—.26		
Tendents: kindel.					
Sibulad: ekspordikõlvulised, fr. kokkuostup.			—.15		
Tendents: püsiv.					
Toornahad 17. XI 1939. a.					
Hinnad on maksivad vastuvõtupunkt 20. XI—26. XI 1939. a.					
Hobusenahad: soolatud, 17 kg ja üle;					
värsked 20 kg ja üle.		Kr. 10.—	tükk		
soolatud, alla 17 kg; värsked,					
alla 20 kg		"	6.50	"	
praak		"	3.50	"	
Tendents: selgusetu.					

Veisenahad:	
värsked I	Kr. —.80 kg
„ II	— .70 „
„ praak	— .55 „
soolatud I	— .96 „
„ II	— .87 „
„ praak	— .70 „
Tendents: selgusetä.	
Vasikanahad: kerged, värskelt kuni	
3 ¹ / ₂ kg ja kuivad	„ 4.— tükk
rasked, värskelt kuni 3 ¹ / ₂ kg ja üle	„ 1.20 kg
praak	„ 2.50 tükk
Tendents: kindel.	
Lambanahad:	
I OJ	Kr. 3.85 tükk
II J	3.50 „
III L	2.75 „
IV K	2.25 „
V praak	— .80 „
Tendents: kindel.	

Karusnahad 3. XI 1939.

fr. vastuvõtupunkt.

I. Kasvanduse karusnahad	Kr. — tk.
II. Jahi karusnahad:	
metsjänes, täisväärtuslik (1/1)	„ 0.40 „
punane rebane (1/1)	„ 16.— „
tuhkur (1/1)	„ 5.75 „
nirk (1/1)	„ 3.— „
naarits (1/1)	„ 17.— „
Tendents: selgusetä.	
III. Hõberbasenahad:	
1) mustad ja tumedad, täisväärt. (1/1) Kr. 36-80 tk.	
2) 1/4 hõbe „ (1/1) „ 44-90 „	
3) 1/2 „ „ (1/1) „ 53-100 „	
4) 3/4 „ „ (1/1) „ 64-120 „	
5) täishõbe, täisväärtuslik „ (1/1) „ 69-130 „	
6) vigastatud „ — . . . 27-70 „	
Tendents: — selgusetä.	

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn.

Palgid: kuusk ja mänd	thm. kr. —
Plokk-palgid	„ „ —
Paberipuud — sulfiit	r.-m. „ —

Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra	
laduplats, 75% kooritud r.-m. kr. thm. —	
Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra	
laduplats, 30% kooritud	„ —
Prussid	thm. „ —
Saetud materjal: plangud +	
250% laudu: alus 7'':	
„ kuusk u/s	„ „ —
„ „ IV sort.	„ „ —
„ mänd u/s	„ „ —
„ „ IV sort.	„ „ —
Kastilauad	„ „ —
Krohviliistud	tk. „ —
Lüürid 25 cm × 25 cm × 272 cm	„ „ —
Tendents:	

Prahid.**Lina**

Tallinn — Stettin	1000 kg Rmk. 15.—16.25
„ — Gent	1016 „ sh. —
„ — Dundee	„ „ —

Puumaterjalid.**Standard**

Tallinn — London	„ sh. —
„ — Hull	„ „ —
„ — Manchester	„ „ —
„ — Grangemouth	„ „ —
„ — Belfast	„ „ —
„ — Dundee	„ „ —
„ — Antwerpen	„ „ —
„ — Gent	„ „ —
„ — Rotterdam	„ „ —
„ — Amsterdam	„ „ —

Segakaup.

Tallinn — Stettin	1000 kg Rmk. 12.00—45.—
„ — London	1016 kg sh. —
„ — Stokholm	1000 kg Rkr. 12.00—90.—
„ — Stettin, või	tünn Rmk. 1.50
„ — London	„ sh. —

Kartulid.

Tallinn—Stokholm	1000 kg Ekr 13.—
----------------------------	------------------

Toiduainete turg

London.

Bacon , kaal 112 Ingl. naela. maks. hind sh. 115/-	
Nisu , kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.	
Northern Manitoba	25/6
Rosario Santa Fe	—
Jahu , kaal — 140 Ingl. n. = 62,5 kg	
Good Canadian 4 X—1. XI	sh 12/-
Odrad , kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „	6/-
4. X—1. XI	
Kaerad , „ „ „ „ = 50 kg „	6/6—6/9
Linad , cif per tn. Dundee 6. IX—1. XI	
Livonian, Basis Risten	£ 90
Manchester.	
Või.	
Eesti	maks. sh. 145/-

Hamburg.**Nisu.**

Sisemaa, 50 kg eest	\$ noteerimata
Manitoba I, cif 100 kg eest term. „	„
Hard Atlantic	„

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis.	sh. „
„ „ Amsterdamsis.	„ „

Suhkur.

Toores	sh. „
Belgia	„ „
Hollandi	„ „

Riis , Burmah II	Rmk. „
-----------------------------------	--------

Väärtpaberite kursid Tallinna börsil 30. X 1939. a.

Väärtpaberid	Nomin- väärt.	Vimane divid.	Tehud	Ostjad	Muudjad
Kroonides					
1927. a. 7% E.V. välisl. \$	1000	—	—	3200	—
1927. a. 7% E.V. välisl. £	100	—	—	1200	—
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maksm. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	60	—
Maajandusmin. rahandusosakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	45	—
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	50	—
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	20	—
Pikal. P.: pantl. (20 a.) 6%	5000	—	—	—	—
" " " " 6%	1000	—	—	—	—
võlakirjad (20 a.) 5%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 5%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4½%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—
4% Asunduskapit. võlakirj.	100	—	—	85	—
4% Asundusk. võlakirj., mis antud E. Maap. poolt krediiditasutust. nende nõudm. ümberlaenust.	100	—	—	—	—
6% E. Hüpot.-p. pantlehed	100	—	89	89	90
5% E. Maakrediits. riigi poolt garanteerit. pantl.	100	—	—	95	96
5% E. Maakrediits. pantl.	100	—	—	—	—
5% O.T. Immoobilp. pantl. rbl.	100	—	—	—	—
4½% E. Maap. pantl. (7 s.)	100	—	—	—	—
4½% " " (8 s.)	100	—	—	—	—
4½% " " (9 s.)	100	—	—	—	—
5% E.V. Maajandusm. võlakirj.	100	—	—	—	—
A k t s i a d : Eesti Pank.	50	9%	—	65	—
Krediit Pank	50	7½%	—	—	—
Pärnu Krediit Pank	50	4%	—	—	—
Tartu Tööstuse Pank, a/s.	50	5%	—	—	—
Balti Puuvilla ketr. ja kud. vabr. a/s	50	3%	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehituse a.-s., end. „Volta“	100	8%	—	—	—
„Eesti Union“ kindl. a/s.	50	6%	—	—	—
„Ephag“ Eestim. rohu- ja apteegikaub. ühing	100	9%	—	—	—
Eestimaa trükikoda a/s.	50	—	—	—	—
„Ilmarine“ a/s.	100	—	—	—	—
„Fr. Krull“ a/s.	50	8%	—	—	—
„Hansa“ kindl. a/s.	50	10%	—	—	—
„Kinnisvara“ o/üh.	50	6%	—	—	—
„Kütte Jüüd“ a/s.	100	—	—	—	—
„Majaomanik“ kinnisvade kasut. o/üh.	50	7%	—	—	—
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—
„Mootor“ o/üh.	1000	8%	—	—	—
Narva Kirjastusühisus	50	5%	—	—	—
Piirit. puhast. vabr. o/üh.	500	3%	—	—	—
„Polaris“ Eesti kindl. a/s.	50	12%	—	—	—
„Port-Kunda“ a/s.	50	6%	—	—	—
Põhja kindlustuse a/s.	50	8%	—	—	—
Saku õlletehase a/s.	50	—	—	—	—
C. Siegel a/s.	50	5%	—	—	—
SindiTekstiilvabrikute Üh.	50	—	—	—	—
Türi Pab. ja Puup.-v. a/s.	50	—	—	—	—
„Ühiselu“ a/s.	50	—	—	—	—
O/üh. „Tarlon“	50	—	—	—	—
Kreenh. Puuvillas. Man. o/üh.	5000	1½%	—	—	—
„Eesti Kiviõli“ a/üh.	50	—	—	—	—
O/üh. R.-el.-t. Tehas „Ret“	100	10%	—	—	—
A/S. Tall. Laevatühisus	50	12%	—	—	—
O/üh. „Elamu“	50	7%	—	—	—
A/S. A. Rosenwald & Co.	250	—	—	—	—
K.-o./üh. „Loodus“ põhiosat. eelisosatäh.	50	7%	—	—	—
„Loodus“ põhiosat. eelisosatäh.	50	10%	—	—	—
O/üh. „Intrükk“ põhiosatäh. eelisosatäh.	50	8%	—	—	—
„ „ „ „ eelisosatäh.	50	8%	—	—	—

Tallinna fondibörsi

kursisedel

		21. XI 1939	22. XI 1939	23. XI 1939	24. XI 1939	25. XI 1939	27. XI 1939
New York dollar	O. M.	4.17 4.23	4.17 4.23	4.17 4.23	4.17 4.23	4.17 4.23	4.17 4.23
London 1 naelsterl.	O. M.	— 17.25	16.55 17.25	— 17.25	— 17.25	— 17.25	16.50 17.25
Berliin	O. M.	167.00 170.00	167.00 170.00	167.00 170.00	167.00 170.00	167.00 170.00	167.00 170.00
Berliin (clearing) 100 s. riigim.		160.— —	160.— —	160.— —	160.— —	160.— —	160.— —
Helsingi 100 soome m.	O. M.	8.40 8.59	8.40 8.59	8.40 8.59	8.40 8.59	8.40 8.59	8.35 8.59
Stokholm 100 rootsi kr.	O. M.	99.50 100.50	99.50 100.50	99.50 100.50	99.50 100.50	99.50 100.50	99.50 100.50
Kopenh. 100 daani kr.	O. M.	80.75 81.75	80.75 81.75	80.75 81.75	80.75 81.75	80.75 81.75	80.75 81.75
Oslo 100 norra kr.	O. M.	95.50 96.50	95.50 96.50	95.50 96.50	95.50 96.50	95.50 96.50	95.50 96.50
Paris 100 prants. fr.	O. M.	— 9.70	9.30 9.70	— 9.70	9.30 9.70	9.30 9.70	9.20 9.60
Amsterd. 100 floriini	O. M.	222.50 226.50	222.50 226.50	222.50 226.50	222.50 226.50	222.50 226.50	222.50 226.50
Riia 100 latti	O. M.	77.50 79.00	77.50 79.00	77.50 79.00	77.50 79.00	77.55 79.00	77.55 79.00
Zürich 100 helv. fr.	O. M.	95.00 97.00	95.00 97.00	95.00 97.00	95.00 97.00	95.00 97.00	95.00 97.00
Brüssel 100 belgat	O. M.	70.50 72.00	70.50 72.00	70.50 72.00	70.50 72.00	70.50 72.00	70.50 72.00
Milaano 100 liirat	O. M.	21.25 21.75	21.25 21.75	21.25 21.75	21.25 21.75	21.25 21.75	21.25 21.75
Milano (clearing) keskm. kurs.		— 21.29	— 21.29	— 21.29	— 21.29	— 21.29	— 21.29
Varssav 100 slotti	O. M.	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Kaunas 100 litti	O. M.	67.25 68.75	67.25 68.75	67.25 68.75	67.25 68.75	67.25 68.75	67.25 68.25
Danzig 100 guld-nat	O. M.	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Kuld puhas üks gr.	O. M.	— —	— —	— —	— —	— —	— —

Teatame oma lugupeetavale osijaskonnale, et

MUUSIKARIISTADE - ÄRI

ANT & POHLA

asub 23. skp. alates

Dana-Posti 1. 3, telef. 484-90

Niihästi endisi kui ka uusi osijaid palutakse meid la-
keski külastada

VISOMAT

Varguskaitse-seadmeid,
kahjutule alarm-seadmeid,
fotoelektrilisi tänavvalgus-
tuse, ärivaateakende ja
reklaamkastide automaat-
lülitajaid ning mitmesugu-
seid teisi valgussignaalsead-
meid

EL GAS & Ko.

Tehniline Kaubanduskontor
ROOSIKRANTSI 8-A TALLINN
TELEF. 461-48, 461-54

Triikpesu- tööstus

valmistab meeste pesu
tellimisele:

**päevasärke,
frakisärke,
kraesid,
veste,
pidžaamasid,
supelmannfleid
jne.**

Diplomeeritud meistri

L. Krupkini

juhatusel

**Tallinn, Sauna tän. 8.
Tel. 459-59**

BALO JA LOTHAR PUMBAD

tõstavad veit 8 m sügavusest kuni 30 m kõr-
guseni. Kasutatavad ka tuletõrjepuitsina. Odav
hind. Kerge käik. Liiva- ja külmakindlad

TRICOSAL isemendi kiirkivistamise ja
veekindlaks tegemise vahendid.

ACOSAL betooni-, puu- ja kivehitiste, raud-
konstruktsioonide ja katuste **kaitsevahendid**

Kaubandusühing

Dr. Hj. MÄE & Ko

Tallinn, Vene tän. 1-18. Telefon 418-99

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda

Vastutav toimetaja H. ANTO.

Tall. E. Kirj.-Üh. tr. Pikk 2. 1939